Indian Opinion

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 15—Vol. LVIII. Friday, 15th April, 1960

REGISTERED AT THE G P O AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

Trust To Invite Rajaji

(By A Special Correspondent)

DR M B NAIDOO, the Secretary of the Gandhi-Tagore Lectureship Trust has announced that the Trust is now engaged in plans to invite Shri Rajagopalachariar,, to undertake a lecture tour of this country

Rajaji who is now associated with the Swatantra Party of Andhra and is highly critical of the policies of the Government of India was one of the "greats" in the All-India Congress's fight for India's independence. He became the first and the only Governor-General of India He is an outstanding scholar and student of Hinduism. He has produced condensed versions of the Hindu Epics, the Ramayana and the Mahabharata in Tamil, translating from the original Sanskrit These have been translated into English (*See next page, 'A Suggestion'*)

BHIKKU LISTS THREE MAJOR WEAKNESSES OF INDIANS IN S.A.

(From A Special Correspondent)

ACCORDING to Bhikku Chaman Lal who is now in Cape Town the Indian people of this country have three major weaknesses The first and foremost is their "lack of ability to face situations with courage and bravery" Next they lacked "the spirit of victory" Their third weakness was a "disinclination to work hard."

EXPLAINING these observations the Bhikku said he could not understand how an Indian who reads the Gita daily can be afraid of death, which according to the teachings of the Gita is merely "a change of garments. He urged that the Indian should not just "cram" the Gita but should follow it

He quoted the parable of "Epidemic" who, when she was questioned, as to why she had taken 55,000 lives instead of 5,000 as she had promised replied that she had truly taken only 5,000 lives The other 50,000 had died of fear During his seven years stay in Japan he had found that the Japanese people did not know the meaning of fear They did not cry at funerals and the men never carried umbrellas

Referring to the second shortcoming of the Indians the Bhikku said that the men and women and even the children of Japan had reconstructed Hiroshima within one year. They had converted defeat into victory, The Germans also, he said, were a nation who knew no defeat and reconstruction of Germany today was proof of that

A Soft People

On the third weakness of the Indians he said that they were a soft people who were used to having a dozen servants The educated he pointed out, were soft while the uneducated were hard working,

He spoke of the dignity of labour and quoted the case of the son of the multi millionaire Henry Ford, who was not given a cent of his upkeep at University and, therefore, had to do chores like dishwashing and fruit-picking in order to earn his keep.

He referred to his book on "Cottage Industries" and explained how a nation could survive with any employment on industries at home.

"Lastly, he urged the Indians: "We must develop tolerance especially religious tolerance"

He mentioned that Akbar, the Moghul ruler of India held religious conferences where representatives of all religions were invited He urged that we should study and understand all the great religions of the world because they taught the same fundamental truths.

BUDDHISM, HINDUISM THE SAME RELIGION

BEFORE he left Durban Bhikku Chaman Lal spoke on Buddha and Buddhism. He quoted Mahatma Gandhi as saying that Hinduism owed the greatest debt to Gautama Buddha for having reformed and removed all the evil practices of Hinduism.

Many people erroneously believed Hinduism and Buddhism to be two different religions. Hinduism was at its lowest ebb when the Brahmins had usurped all power and had created the untouchables Buddha had asserted that one was a Brahmin by one's deeds and not by birth

When, in the name of Hinduism people were sacrificing goats and other animals in the temples, the Buddha had pointed out that one should only sacrifice what was very dear to one and what belonged to one. Animals' lives did not belong to man

He therefore urged that one should sacrifice the animal in man, viz, lust, greed and hatred.

The Bhikku remembered the painter who sitting next to him at a bull fight in Spain had written him a note stating that the only animal in the bull fight was man, Akbar had said that his stomach was not a storehouse of animals He then quoted the parable of the goat which went about to be sacrificed had laughed and cried simultaneously)

Bhikku Chaman Lal said that Lord Jesus and Buddha were the two greatest renunciates of the world. "It is by renunciation alone that one can attain liberation"

The Buddha had also taught that there was no such thing as destiny. Only a fool would watch for lucky days Hard work was our lucky star People made mistakes and blamed them on destiny

The Buddha also revived the doctrines of Karma and re-birth. He quoted many stories which proved the theory of re-birth. One of them was the story of Shantidevi, a ten year old girl who remembered her past life and associations. The Bhikku had met this girl personally.

He then went on to tell of the Buddha's advice to women, students, parents, teachers and others.

ARAB PRESIDENT GETS BIG WELCOME

AFRICA LOOKING TO INDIA —NASSER

(Indian Opinion India Service)

NEW DELHI—Col Nasser, President of the United Arab Republic, was given a rousing reception by over half a million people when he arrived at the Palam Airport, here, on March 22 He was cheered all the way as he drove from the airport to Rashtrapathy Bhavan (the President's Palace), in an open limousine with Dr. Rajendra Prasad and Mr Nehru In the mile-long motorcade were the entourage of President Nasser and thousands of those who had gone to the airport to welcome him,

ON arrival at the airport President Nasser recalled happy memories of his first visit five years ago and the closer relations the U A R and India had forged in the intervening period.

"Both India and U A R," he declared, had chosen "a common path for the future. He also paid tribute to Prime Minister Nehru as "the gentleman who has made history President Rajendra Prasad welcomed Col. Nasser with Id greetings and stressed the ancient connections between India and Egypt

Addressing a meeting at the Bhakra Dam site on April 2, President Nasser said that newly independent countries of Asia and Africa were looking upon India for "providing an example of

(*Continued on page 120*)

Indian Opinion

FRIDAY, 15TH APRIL, 1960

Good Friday

TODAY is Good Friday, possibly the most important date in the Christian Calendar and certainly one whose message transcends all religious frontiers with a content whose meaning is not alien to any religion Good Friday represents the temporary triumph of the forces of evil over those of good Whether one accepts the the historicity of Christ or not or of the truth of miracles, the symbolism of Good Friday and Easter Sunday when Christ, according to Christian belief, rose from the dead is true for all religious teachings It was evil and wickedness which sent Christ to the Cross on this day almost two thousand years ago, it was the power of good and of God which called him up from the dead two days later

In his short life Christ taught much that is common to all religions and on this day White South Africa must search its heart in order to discover how much Christian it is today It is not the external trappings of any religion which is important It is the day to day lives of its adherents which is vitally important The country is going through a tremendous crisis today Many lives have been lost in recent weeks, much property has been destroyed and many people have been hurt and large numbers of people have been incarcerated An uneasy quiet reigns over the face of a country which is, in many respects endowed in abundant measure with the good things of God White, Christian South Africa will do itself and humanity at large immeasurable good if in the course of its prayers and devotions today and over the whole Easter week end it makes a thorough search of its heart about the main springs of its religion and about the eternal and all embracing truths it contains

A Suggestion

HAVING arisen from its long slumber the Gandhi-Tagore Lectureship Trust has announced plans to invite Rajaji to lecture in this country We do not doubt the members of the Trust are inspired by the best of motives but we feel somewhat dubious about the value of inviting so eminent a man to lecture on so involved a subject as Indian culture and religions to a people which has much to learn The Bhikku Chaman Lal, in private, did complain that while in Durban he seemed to see the same faces at all his meetings We feel that the funds and the resources of the Trust could be better employed at this stage in the history of the development of the Indian community to encourage local young men and women to take up the study of Indian culture, Indian history and its diverse religions first It would be a better expenditure of energy and money to set up cultural and religious panels and encourage by means of exhibi-

(Continued in next Column)

(Continued from previous column)

tions and prizes the study of Indian culture and religions, and by means of essay competitions on set topics Money and energy spent in this manner will not bring immediate results but in the long run will prove of lasting benefit. Once the community has awoken to these things then overseas lecturers can be invited with profi

The Gita As A Guide To Human Conduct

By SWAMI KIRTIDANANDA In "Prabuddha Bharata"

Final Instalment

SUCH an ideal personality is the *sthitaprajna*, the person whose understanding has become secure and steady The *sthitaprajna* has passed far beyond the stage of intellectual doubt and disquisition regarding the truth about the Atman and the Brahman, the individual self and the universal self To him, the reality of the Atman is not a hearsay, but a matter of direct perception He is ever established in the unbroken consciousness of that reality He is said to be wide awake when the rest of the world is steeped in slumber and darkness, what is night and darkness to the rest of the world is day and light to him Completely satisfied with the self absorbing experience of the Atman, he is no longer distracted or disturbed by the fleeting pleasure and pain that result from the contact of the sense and mind with the sense objects Unlike the undisciplined man of the world, who is tossed about helplessly by the storm and stress in this sea of *samsara*, and swayed to and fro by the attractions and repulsions of his senses and mind, he is unperturbed by the impact of the opposite sensations in nature, such as pleasure and pain heat and cold, happiness and misery He is compared to the vast and deep ocean, which is not affected by the waters of the various rivers rushing into it constantly from every side Even the most subtle desires of the mind, not to speak of the gross physical desires, merge into him without upsetting his tranquillity and calmness The delights and joys of the senses and mind are to him as nothing compared to the blissful nature of the experience of the Atman He is neither elated by joy nor dejected by suffering. Both, he knows, are but modes of the self effulgent Atman Unattached to anything else but the Atman, and free from hatred, lust, greed, anger, and the allied passions of the heart, he moves about in the world blessing the whole of mankind by his mere presence. Having shed all longing and the sense of 'me' and 'mine,' he carries on the activities of life that fall to his share by divine dispensation for the good of the world and to set an example to man. The *sthitaprajna* is the embodiment of perfect human conduct Others have to mould their conduct on the model set by him. As Sri Sankaracarya says in his commentary on the *Gita* at the beginning of the section on on *sthitaprajna*, '*Sarvatraiva hi adhyatmasastre krtarthalaksanani yani tanyeva sadhanani upadisyante yatnasadhyatvat* — Everywhere in spiritual science, those characteristic attributes of the successful *yogin* (which have become spontaneous in him by virtue of his realization) are taught as the means of attaining that state, since they are to be attained by effort '

The teachings of the *Gita*, though set down in familiar Indian surroundings, and abound in imageries, illustrations, metaphors and similes peculiarly Indian, yet transcend the limitations of time and place and break through the barriers of race, religion, and nationality Though they breathe through and through the spirit and atmosphere of Hinduism, and issue out of an entirely Hindu religious and philosophical background, they have a significance beyond the bounds of the geographical, linguistic, or racial divisions and diversities The message of the *Gita* touches the central problem of the human heart. Everyone—man or woman, the most ignorant or the most learned, the downtrodden or the highly placed, the abject sinner or the seeker after truth—can derive benefit from its message

(Continued on page 114)

NEW LAW ON WELFARE OF ANIMALS

Concessions Made To Sentiments Of Muslims

("Indian Opinion" India Service)

NEW DELHI — Concessions to the religious sentiments of Muslims marked the passage of the Prevention of Cruelty to Animals Bill in the Rajya Sabha Two major changes which the Minister for Food and Agriculture, Mr S K Patil, accepted in the Bill, as reported by a joint committee of Parliament, were designed to allay any apprehension on the part of Muslims that the Bill would interfere with their religious beliefs

By the first change, the House deleted the clause enabling the proposed Animal Welfare Board to take measures "whether by means of propaganda or otherwise, to eliminate the sacrifice of animals" Mr Patil also introduced a new clause which made it clear that the killing of any animal in a manner required by the religion of any community would not be an offence under the Act.

THE two day debate on the Bill largely centred on how to ensure prevention of cruelty to animals without infringing upon the religious beliefs and practices of certain communities.

Mr Patil explained that the two changes had been made in view of the fact that the original provisions might not be in conformity with certain constitutional rights about freedom of religion

Among the amendments accepted by the House was one to limit the penalty in the case of the first offence of cruelty to animals to a fine of £4 without imprisonment.

On the question of experiments on animals for scientific purposes, Mr. Patil assured that the proposed committee to control such experiments would consist largely of experts and would not interfere with the research The main purpose of the committee was to ensure that animals were not subjected to unnecessary pain or suffering during or after the performance of experiments on animals and to make rules in that regard.

During the debate, Dr H. N. Kunzru (Ind) and Kakasaheb Kalelkar spoke against the vivisection of animals for gaining scientific knowledge and said that such barbarous ways did not befit human beings On the other hand, Mr P. N. Sapru (Cong.) favoured the provision of adequate facilities including vivisection for experiments on animals

Mrs Rukmini Devi (Nominated), who had sponsored a Bill on the subject in 1954 following which a committee was appointed to frame a law on prevention of cruelty to animals, said that the Bill was the minimum that had to be done "if we have to be proud of our heritage and if we want to live up to the reputation our ancestors have earned for us"

Ayurvedic Research Proposed

(Indian Opinion' India Service)

HYDERABAD.

MR P V G RAJU, Minister for Health, speaking at the College Day celebrations of the Government Ayurvedic College, said that the Andhra Pradesh Government had proposed to constitute a committee to go into the Ayurvedic and Unani education and make recommendations in regard to the standards; prospects, research and employment in the two systems of medicine Mr. Raju said that he was of the view that the Ayurvedic and Unani systems should be developed independently in the Third Plan period

The Minister stated that he was examining the possibility of admitting a few Ayurvedic students, after they had completed their course, into the medical college so that they developed the capacity of integrating ancient knowledge with modern medicine

Mr. Raju said that the guinea-worm disease was common in Anantapur and other parts of Northern Rayalaseema There was no research institution to study this disease and he would like to start an institute for the purpose.

Mr Raju said that both Ayurvedic and Unani hospitals in Hyderabad were housed together In the present way in which both the systems tried to function in the same hospital neither could develop he said.

R. VITHAL
Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.
Contact No 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor Diagonal & Market Sts Johannesburg. 'Phone 33-1654

Rajaji Blames Government

("Indian Opinion" India Service)

NEW DELHI — Speaking in Madras Mr C. Rajagopalachari, founder of the Swatantra Party said that State trading and other such experiments by the Government had contributed to the deficits in the finances of the country.

He said that everyone in the country who was turning out good and useful work was dissatisfied with Congress Government. People like agriculturists, industrialists and traders who were responsible for producing the wealth of the nation were thoroughly fed up with the present Government If Government opened rice depots, there would be long queues of people, while at the retail dealer's shop there would be no need for people to wait for what they wanted | The trader could not afford to keep his customers waiting, for he had to compete with others in trade But the staff in charge of the depots did not bother about losing business This was the difference between a State undertaking to do business and a private individual doing the same

There were certain things, said Rajaji, which had to be done by people The speaker alleged that Government was favouring the members of the ruling party in granting licences for trade. It was on account of these things that State trading had resulted in huge loss. A loss to Government was a loss to the people who were paying taxes, said the Swatantra Party Founder

Co-operative Farming

Adverting to co operative farming which Government had decided to underake, Mr Rajagopalachari emphatically pointed out that men might, by coercion or appeal, be brought into the co operative fold, but women would never join the same How could the production of foodstuffs be increased if women did not join the farming, asked Rajaji Doubting if there would be sincerity in the work of peasants who joined a co-operative farm, Rajaji said that no improvement could be achieved in the matter of agricultural output in the absence of sincerity in the peasants. The result would only be fall of production and its concomitant, a rise in the price of foodstuffs, which would *ultimately drive Government* to introduce rationing. In this context Rajaji humorousl observed that he would have to accept office once again if such a situation arise and bring about derationing. Industries like pottery, carpentary, blacksmithy, etc, were being carried on by people from time immemorial If Government stepped in and undertook to carry on these trades, there was sure to be failure

Phone 835 6786 P. O. Box 1549
MASTER BROS.
(PTY) LTD.
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
83 West Street, JOHANNESBURG.

RECORDS NOW CHEAPER
ORDER NOW AT REDUCED RATES
AMAR DEEP QAIDI "911 7/6 Each Plus 3d Tax. KALAYANA PARISU BAAP BETE
HINDI: Kanhaiya, Minister, Anari, Madhumati, Do Behen, Flying Ranee, Doctor "Z", Do Ustad QUWALI: Ismail Azad, Yusuf Azad, Talat Mahmood. TAMIL: Pathi Bakhti, Anbu Engay
Make your selection of any single records from any sets
MAIL ORDER MUST ACCOMPANY 4/- DEPOSIT
—CASH ON DELIVERY—
DURBAN WELCOME DISTRIBUTORS,
Specialists in Tamil, Telugu, Quwali & Hindi Records
2 Ajmeri Arcade (off 141a Grey St. & 50 Cathedral Road)
P.O. Box 1574 DURBAN Phone 67882

NEGROES DEMONSTRATE POWER OF NON-VIOLENT ACTION IN U.S.A.

(By ALAN LOVELL, writing in "PEACE NEWS", LONDON)

THE power of non violent action has rarely been demonstrated so dramatically as it has been in the United States during the month of March. While Southern Senators have been conducting a 200 hour filibuster in the Senate so that they can get the weakest possible Civ l Rights Bill, they have been by passed by the "sit-ins" in Southern eating places These actions by the Negroes are beginning to make "filibusters" and other political manoeuvres irrelevant.

The Southern Senators are not the only people who have been taught a lesson by these Negro demonstrations Anybody who is concerned with racial justice or non violence can learn a great deal In the rest of this article I want to discuss three important lessons of the Negro revolt. They are. (1) The direction of social change, (2) The need for preparation, (3) The sources for future social change.

THE present movement began when four students sat down in a lunch counter which only serves Negroes standing up and asked for service. This was not part of an organised plan. Four people just decided to make as simple and direct a protest as possible against an injustice which affected them every day of their life. Just as spontaneously, their protest spread across the Sou h.

I think this indicates something important about the direction and nature of social change. For many years now radicals have been preoccupied with the need to build up large organisations which would be the agents of change The kind of change they wanted was large scale institutional change.

The weaknesses of this attitude are becoming more and more evident Organisations petrify and stifle people They encourage conservatism One only has to look at the British trade union movement to see this clearly demonstrated A movement which started out wanting to make revolutionary changes in society becomes a movement which is fairly content with things as they are. It is led by bureaucratic and complacent men.

When organisations petrify people become bored. Everything is too large for them to feel involved Even if changes come abou , they are so watered down by the time they are put into operation that they have little effect in people's lives

The 'sit ins" in the South point quite a different way They point to direct simple actions against injustices that people meet constantly in their lives There are many advantages of this kind of action It springs directly from people's own experience If it is to work everybody has to take a full part in the action Though there is obviously still a need for leaders, the gap between them and the rank and file is much smaller

Preparations

Although the present revolt began spontaneously, it not unprepared for. For the last 20 years in the United States there has been continuous propaganda and experiment for non violence as a way of solving racial problems The most famous example of this is the year's boycott by Negroes of the bus service in Montgomery, Alabama, because there was segregated seating on the buses

Less known, but no less important, has been the work of the Congress of Racial Equality, CORE was founded in 1942 by James R Robinson, George Houser and James Farmer with the aim of using non violent direct action to solve racial problems, Since then CORE has experimented with this method in many forms throughout the United States

A recently published pamphlet by PN contributor Jim Pack (Cracking the Colour Line, CORE, $ 1) describes some of the significant actions that CORE has been involved in I quote a description of one action at some length to give readers an idea of the kind of work CORE does.

The Nashville Story

In Nashville, CORE helped make school integration work despite mob violence which marked the change over from segregation in the autumn of 1957. In so doing, CORE evolved a workable community programme which might well be applied in any Southern community where court ordered school integration is being thwarted.

"If Little Rock had had a similar inter racial group, Governor Faubus might have been checked without the use of federal troops," wrote Martin Luther King, Negro leader of non-violence.

King wrote this in a preface to the pamphlet, "A First Step Toward School Integration," in which Anna Holden, a leader of Nashville's CORE, gives a vivid account of the group's campaign.

For example, the day the Hattie Cotton school was bombed, the pamphlet relates "Mrs. Watson telephoned Dr Miller (a member of the CORE group)

" 'If I ever needed anybody, I needed somebody that morning,' she recalled 'I had got a phone call threatening to set the house on fire if Barbara Jean went to school I couldn't go off and leave the rest of the children alone And I knew she had to go to school '

"Barbara Jean was dressed and ready Dr Miller came promptly He drove the child five blocks to her school Then he took her by the hand and they walked through a crowd of jeering whites

"The same morning, Mrs Charles Martin, another CORE member, walked to the Jones School with her neighbour, Mrs. Myrtle Battle and another first grader, Charles Edward Battle. In the Glenn School area of East Nashville the Rev. R W Kelly, of Clark Memorial Church, accompanied several children to school Teen-age boys in the booing crowd got themselves photographed for newspapers by standing behind Rev Kelly, pretending to measure him for a coffin "

The pamphlet goes on to relate how "the crisis was soon reduced to manageable size," and how Kasper (John Frederick Kasper, professional segregationist who had come to Nashville for the occasion) and his mobs were suppressed. As Anna Holden explains it:

"The tide was turned because the police finally enforced the law and because a handful of Negro parents, staunchly backed by CORE, ministers and other forces of decency, persisted in sending their children to formerly white schools "

CORE has now actively in the "sit-in" campaign, and three field workers are all in the South But CORE is just content to start actions preparing beforehand for actions, it hopes to prepare cipants for what they are to meet.

In the News Chronicle, Egginton recently described CORE "rehearsal" in mouth, Virginia, where a field worker had gone as it one of the few places Negroes had become when provoked.

On a Saturday afternoon, the gymnasium of a YMCA Portsmouth, Virginia, some Negro students met to act out private little drama which made up as they went along.

Their stage "props" of two kitchen tables placed to end with a line of chairs along one side of them.

As these were set in the students' instructor, a young, white man who looked more than a college boy assigned the parts

'You will be the manager this lunch counter," he said one. "You are a waitress two pretend you are white tomers

"Then I want ten more play their own roles as students "

The mime began.

This Seat

The two "white" men their places at the tables pretended to order coffee.

The first Negro came in attempted to sit beside them

The 'white" man put his on the chair and said 'I'm saving this place for wife "

The Negro hesitated for moment then began to back

Immediately a girl in audience put up her hand

"He went wrong there, told the class instructor. the man *was* saving that his wife, so the student have tried sitting else "

The instructor agreed, up the show for a brief

(Continued on page

NEGRO BECOMING AWARE OF LINK WITH AFRICA

IAN BALL, in a despatch from New York in the "Daily Telegraph", London

IN the reaction of the American Negro to the latest South African tragedy it is possible to distinguish evidence of a profound change that is reshaping his outlook.

A few years ago news from Africa of a bloodbath and brutality by white police officers would have evoked an emotional response but little more

Today it is different A surprisingly large percentage of America's coloured population, including even those with modest education, is beginning to assess such grim news on the levels of politics and social morals.

It can be viewed as an outgrowth of the American Negro's struggle for equality. But at the same time it demonstrates his growing maturity, at least among those living beyond the boundaries of the South.

TO the northern Negro's abiding concern for his brothers below the Mason-Dixon line he is now able to add genuine concern for the fate of members of the coloured races in mother Africa

The American Negro race already has the nucleus of its own separate elite. The lead given by these men and women —Negro intellectuals, writers, artists, musicians, scientists and one or two from the ranks of show business—has helped to widen the horizon of Negroes throughout the country

African Heritage

But an important stimulus has come from Africa itself. Since the nationalist movements took hold there, bringing one country after another to independence, American Negroes have begun to think of themselves less and less as "accidental" Americans, the issue of the era of slavery, and more and more as Americans with a heritage in Africa as well as in Southern plantations

In otherwords they are becoming what some sociologists like to refer to in their racial studies as "hyphenated Americans" Just as many Irish-Americans and Italian-Americans consider themselves vicarious citizens of the countries of their forebears, so the Negro in the United States is becoming increasingly conscious of his links with a developing Africa.

One can find tangible evidence of this new interest simply by studying what the Negro is reading these days.

The Negro newspapers in Harlem, Chicago, Detroit, Boston, and Pittsburgh, often founded as militant organs to win social justice for the coloured race at home, are now concerning themselves with the plight of the Negro around the world In particular they are according a great deal of space to serious reporting on Africa's progress and troubles.

The wealthier Negro magazines, in particular the handsomely produced monthly Ebony are sending correspondents abroad to meet this growing demand for African news Most have enlarged their foreign news departments.

The book stores in Harlem have found a growing demand for books about contemporary Africa or dealing with its colonial past. When Nkrumah, Mboya, Toure or other African leaders visit the United States they find themselves bombarded with requests from Negro groups Negro churches and Negro universities to deliver speeches.

"At first we thought this interest was based simply on curiosity, on the American passion for meeting and hearing someone who has been in the news," an African diplomat told me. "But we found that it went a lot deeper than that."

Assuming that these links will grow stronger, what practical result might be expected?

Political Influence

On the political level they will certainly assure the most sympathetic treatment by succeeding American Administrations of Africa's problems and needs. The extent to which the State Department already is willing to go to cultivate African goodwill was demonstrated by the semi-rebuke delivered by an official spokesman in commenting on South Africa's suppression of last week's riots

The Negro voting strength in America is something to which Northern politicians must pay close heed At the 1956 Presidential election it was estimated that 3m Negroes registered to vote in the North. The Congressional Quarterly in the same year concluded that coloured voters held the balance of power in 61 Congressional districts in the North

On the human level it is reasonable to predict that among the American Negro youth there will be some to whom the new countries of Africa will beckon either as lands of opportunity or, more altruistically, as regions where their American education is sorely needed.

The Liberian experiment may not be an ideal omen But then times—and Africa—have changed.

MANUFACTURE OF SCOOTERS IN INDIA

NEW DELHI.— Production of motor scooters in India has now reached the figure of 900 numbers, per month. When the second unit which has already been licensed goes into production in May, this year, the output is expected to go up to 1,500 numbers, per month. The setting up of two more scooter manufacturing units is now being considered by the Government.

The Gita As A Guide To Human Conduct

(Continued from page 84)

Sri Krsna, the divine author of the *Gita*, is least interested in propounding any system of philosophy, either one already prevalent or a new one; nor does he preoccupy himself with the exposition and recommendation of the theological dogmas and doctrines, ceremonies and rituals of any particular religion The concern of Krsna, when he preached the *Gita* to Arjuna, was not to prescribe a rigid code of conduct or issue a list of commandments, to be unquestioningly followed by a particular individual or a particular section of humanity for all time to come Krsna was a believer in the growth and development of the individual and that of groups of individuals, and not in their abiding by certain traditional customs and laws. In the *Gita*, he does not speak of or for this religion or that religion, but the one religion of mankind, namely, the religion that lifts the individual to an awareness of his own divine nature

(Concluded)

B·I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S.S. Karanja due 30th April. Sails 5th May 1960

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class single without food	£92—0—0	
Second " " " "	£60—15—0	
Third " " " "	£31—10—0	
	Ordinary	Special
Non-Vegetarian	£5—5—0	£10—18—0
Vegetarian	£4—17—0	£10—10—0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons (Pty.) Ltd.

390 Pine Street, — Durban.

Telephone 20422, Tel. Add. "KARAMAT."

IVORY WORK IN INDIA

THE earliest record of Indian work in ivory is an inscription of about 200 to 150 B.C. at Sanchi, which states that one of the piers of the Southern gateway was executed and dedicated by the ivory carvers of Bhilsa. It is thus apparent that craftsmen worked both in ivory and stone during his time. There are still a few examples of authentic, old ivories to be found in India which show the fabulous intricacy of design and the skill of the carvers From these pieces it appears that, whereas ivory was used in making ceremonial chairs and thrones, etc., ivory ornaments or ivory as a decorative material was, comparatively speaking, rare. It was much later that ivory figures, boxes and other objects were made for interior display

There are four places in India that are said to be famous for their ivory manufactures. These are Delhi, Murshidabad in Bengal, Mysore and Travancore in South India Each of these places become known for the special kind of work they do in ivory.

There are many forms of ivory inlay and applique work done in the various States of India. To add colour to the white surface and thus to make it even more attractive, lac is fused into the ivory. In this very effective technique, the surface of the ivory is first engraved, the coloured lac is then run into the incisions by means of a hot bolt. Then the surface is scraped and polished leaving a clear design in black, red or green on the ivory ground. This method is nowhere more successfully applied than in the decoration of the musical instruments, the "Veena" and the "Thambura," which are still made by the Tanjore carpenters in South India These instruments are objects of beauty in themselves, apart from the sound they produce.

As a result of Moghul patronage of portrait painting, Delhi became and is even today one of the main centres of miniature painting on ivory. These portraits done on ivory are so fine and delicate that it is almost incredible to believe. This art has attained a marvellous perfection in Delhi.

Ivory carving is, as a rule, a hereditary profession. The sons of carvers begin to be instructed when little more than 10 years of age. For some time they are kept engaged on drawing alone. Then gradually they learn how to file and carve, till such time as they become master craftsmen. The average training for simple work takes about seven years But to reach excellence, assuming natural talent, apprenticeship may extend to over 25 years.

(RAMA MITHA in a broadcast over All-India Radio.)

AFRICA LOOKING TO INDIA

(Continued from front page)

the pursuit of an independent policy while, at the same time, working hard to develop themselves,"

President Nasser continued, "What you are doing here will not only help you, but will also be to the benefit of other countries of Asia and Africa because you are giving them a very good example"

President Nasser added that the people of his country appreciated the perseverance of the Indian people in rebuilding India to catch up with other advanced countries of the world

Responsibility

He stated: "Our country need great enthusiasm to get rid of foreign occupation, but now the responsibility on us is greater as we need not only that enthusiasm, but also hard work and perseverance. We see today how you are doing this"

After visiting the integral coach fac ory at Perambur, near Madras on April 6, President Nasser remarked that he, as a friend of India, felt proud of India's industrial progress. People of his country looked upon India with great admiration. As a memento of his visit to the factory, Col Nasser was presented with a silver model of an integral coach.

40 coaches roll out of the giant 73 million rupees factory every month

Replying to an address of welcome at the factofy, Col Nasser said that India was passing through her industrial revolution now and there was progress in every sector of development. He added: "By that India is giving to Asian and African countries an example for build ng up and developing.

"We are a friendly people to you and look to you with admiration and follow your progress. I wish you all progress and prosperity."

Negroes Demonstrate Power Of Non-violence

(Continued from page 118)

on the technique of passive resistance.

Then the scene was acted again. Over and over again until the students got it right. Until the instructor pronounced them ready to put it on in public.

I think these examples give some idea both of the nature of CORE's activities, and the seriousness and persistence with which they are carried out. (CORE is now appealing for more funds so that it can act even more seriously.)

Non-violence is not a natural growth, it has to be carefully cultivated. Anybody who is seriously concerned about non-violent direct action would do well to study CORE's work.

Sources Of Social Change

The spearhead of the campaign has been Negro students. The clue to why students are the leaders was given by the white, quoted in our news story last week, who said: "They aren't afraid any more" The students have a wide enough background to see that white domination is not part of the scheme of things, but something that can be challenged and altered.

This is not surprising and it might have been predicted, What is surprising is that Negroes should use a non-violent form of protest. One might well have anticipated that violence would have been their response.

One of the reasons for the use of non-violence is, of course, strategic. Violence would be foolish since the Southern whites have all the organisation and equipment to use violence much more effectively than the Negroes.

But even strategic reasons do not give you the courage that is necessary for the use of non-violence. This courage surely springs from the Negro condition. In the South the Negro is in danger every day of his life. He might be attacked by white hooligans, he might be arrested for little reason. In this situation you must have courage; it is the only way to survive.

The important point for radicals is that for non-violent action rather different qualities are needed than for the more traditional kinds of political action. Exactly what these qualities are and how they can be developed needs to be discussed at great length.

These three points are not the only ones raised by the "sit-ins". But I think they are three of the most important. A careful consideration of them will have consequences for our own actions, particularly in the struggle against nuclear war. I hope they will be considered.

One of the weakest features of the case for non-violence has been its lack of a coherent intellectual position. We are getting plenty of action to provide us with ideals. Now let's get on with the theory.

HAWKERS AND TRADERS

Gent's wrist watches, 17/6 with 15 jewels 25/6; 17 jewels, waterproof, shockproof 34/6, 21 jewels, waterproof, shockproof, 37 6, 25 jewels, waterproof, shockproof, 41/6; Ladies wrist watches 39 6, 25 jewels 49/6 **A. I. Agencies, P.O. Box 3980, Cape Town.**

No Catalogues

HERE'S EXCITING NEWS!

For our esteemed Gujarthi lady customers and Friends

Especially imported by us direct from India. 100% cotton and genuine voile 6 yard sarees for the modern lady who will have nothing under 6 yards AND ONLY THE BEST.

And what more do you want:

As direct Importers and Wholesale Merchants we offer direct to public at wholesale prices and you save the Middlemans' profit

Sorry no Traders and no discounts for re-sale

PERSONAL SHOPPERS ONLY.

A. K. HOOSEN & SONS,

DIRECT IMPORTERS & WHOLESALE MERCHANTS

116 Queen St., (P.O. Box 2168), Durban

BOOKS ON INDIAN ART

By R. V. LAYDEN

(In a Broadcast Over All-India Radio)

THE last few years have seen a spate of sumptuous publications on various subjects concerning Indian Art, and the ever continuing stream of fine books on the subject published in many countries seems to indicate an ever-growing demand by countless people the world over to know more about the arts of India, which for so long have been withheld from their experience India herself has published during the last few years a large number of quite excellent art books on many different subjects The standard of colour reproduction in this country is now very high, so that full justice can be done to the delicate colour schemes and intricate designs of Moghul and other miniatures I would like to tell you about two very fine art books that have been recently published in India on late medieval painting The first one is a beautiful volume on Kishangarh paintings, published by the Lalit Kala Akademi, the Academy of Arts in India, as one volume in a long series of art monographs The text is by Karl Khandalawala and the late Mr Eric Dickinson I shall never forget a winter-day noon, some fifteen years ago, when I went to lunch with Eric Dickinson in Lahore, who was then the Principal of the Government College. The main subject of the conversation was a series of miniature paintings from Kishangarh, a State in Rajputana, which Eric had discovered during one of his tours in the educational service. He had found them during a visit to the place and immediately recognised the high artistic value of this collection and, what is more, the exquisite and peculiar style attaching to them.

Worthy Volume

Eric Dickinson published only a short article on these paintings but he did not live to see his dearest wish fulfilled, namely, to have these paintings published in a worthy volume. His friend Karl Kandalawala has now completed this task, partly as a memorial to an Englishman who loved India and Indian Art in all its aspects and, partly, as a belated monument to a poet king and his band of artists who created in the early eighteenth century one of the finest flowers of Rajasthani Art known to us today.

The chief content of the art of Rajasthan is Krishna, the cowherd-god, his love of the *gopies* or milk maids, and for the most splendid among them, Radha Poetry, songs and paintings are steeped in the overwhelming passion, that swept India from one corner to the other through centuries. And here in Krishangarh we find the son of the royal house, Savant Singh, among the burning poets of his age, who, under the name 'Nagari Das', wrote some of the most inspired love poetry of all times. And he collected at the court a band of artists, among whom Nil Chand was the finest, who could give visual expression to the greatest poetry of his master.

The book I am telling you about, has 36 large beautifully printed colour plates of some of the finest of these Kishangarh paintings. They show Krishna as an elegant Rajput prince in the latest fashion of the very fashionable Rajput courts, with Radha surrounded by her beauteous maids in their castle, on the river in a rowing boat or under the full moon besides the crystal waters of the palace pool And Radha in these paintings is, of course, a portrait of Bani, the beloved of Savant Singh, with large slanting eyes that cut the face like a deep gash, with a long narrow nose and altogether of such refinement and sophistication as only the exquisite culture of a royal court can produce, when it is at the height of its splendour and when the first signs of decadence add their touch of fragility and decay —Because nothing so tender, so gentile and so brittle can possibly survive in a hard world of realities.

Pahari Paintings

The second book I would like to bring before you is a heavy tome of "Pahari Paintings", written by Karl Khandalawala as a labour of love over more than ten years. Shri Khandalawala is a prominent member of the Bar in Bombay but his life's love is the study of Indian art, to which he has made numerous outstanding contributions. The volume on "Pahari Paintings" is probably his *magnum opus* With over 400 pages, 48 well-printed colour-plates and over one hundred and fifty illustrations in black and white, this book is certainly the most ambitious undertaking in Indian art publishing so far. "Pahari Paintings" is the general name for various schools of painting in the hill states bordering the Punjab in the North of India, which sprang up in the seventeenth century and flourished right into the middle of the nineteenth. When the orthodoxy of the Moghul Emperor Aurangzeb brought to an end the glorious tradition of painting, which had made the court of Delhi famous for hundred and fifty years, and the large groups of painters and other artists who lived in and on the Moghul court of Delhi dispersed and found new homes in some of the small but ambitious states in the hills bordering the high ranges of the Himalayas, where political self-assertion and cultural renaissance created one of the most fascinating phases of recent Indian history and art. Shri Khandalawala traces the historical background, the origins and cross-influences of the many schools that existed I won't say that this is a book for the general reader because it is very scholarly and detailed but I would certainly say that you should try and get hold of it and browse through its colour plates because there you will find beauty of a rare kind Pahari paintings are also mostly devoted to religious subjects and illustrations of the great Indian epics but, in doing so, unroll before your eye the splendid panorama of courtly and rural India as it was then and as it still exists in many parts of the country.

My third choice of books is W. G. Archers' "India and Modern Art," published by Allen and Unwin in England. Bill Archer, who is now the curator of the Indian Section of the Victoria and Albert Museum in South Kensington, spent many years in India as a member of the Indian Civil Service. He traces the stage of modern developments in Indian painting from the end of the last century when cultural decadence and dwindling patronage in India and deadly academic influences from the West produced a nadir in artistic standards which is difficult to imagine today. Reaction came soon.—First from the Englishman, Havell, who tried to lead his art students back to the sources and traditions of their own country in its most splendid phases. Later, awakening nationalism in Bengal led to renaissance movement which again sought salvation in the return to the past and the romanticised virtues of rural life. The Movement made at the time tremendous impact on the intelligentsia and dominated for two generations the art schools in many parts of India. A really contemporary attitude had to assert itself in India but it had to wait till the late thirties when Amrita Shergil turned her Western-trained talent to a deeply felt and understood expression of Indian life and values and picked up a tradition that had long been lost. Archer also describes the art of Jamini Roy, the great Bengali painter, who drew new energies from the robust and poetic folk painting of his Bengal country He also devotes a chapter to George Keit, the well-known painter of Ceylon, who started from the classic form of his Buddhist mother country and finally attempted a synthesis of Indian traditional forms with contemporary modes of expression

Cable & Tel Add HARGVAN Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban
Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. " "
Fresh First Grade Garlic 2/- " " " "

Cash with order only.

P O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

fifty years ago...

April 1910

TAMIL SACRIFICE: DEPORTATIONS FROM TRANSVAAL: FIRST ANNIVERSARY CELEBRATED

IN an editorial headed, "Tamil Sacrifice," *The Indian Opinion* of April 16, 1910, writes: The arrest of Mr Chettiar, the fifty-five-year-old Chairman of the Tamil Society, puts the finishing touches to the glorious work that is being done by the Tamil community in the Transvaal on behalf not of themselves but of the whole Indian population throughout South Africa Nearly one hundred Tamils are now under custody, either undergoing imprisonment at Diepkloof or awaiting deportation, which, for many reasons, is worse than imprisonment There is hardly a Tamil left in the Transvaal who has not suffered imprisonment in the course of the passive resistance struggle. Mr Chettiar himself has been now arrested for the third time, his son, as we have already remarked, for the seventh time These brave men have reduced themselves to poverty and have sacrificed literally their all for the sake of the national honour and their sacred oath It has become such a common occurence for Tamils to be arrested that it excites no curisity and attention. Mr. Chettiar, who was at one time in flourishing circumstances, has now become a pauper We have seen some of the receipts for the jewellery which has been sold in order to provide for the household In view of sacrifices such as these, he must be a godless person who would for one moment doubt that a community that can boast such heroes can ever fail to attain its goal.

* * *

UNDER "Happenings in India" the following is reported. Mr Polak, the Transvaal delegate whilst in Calcutta in February last, received the following telegram from Bombay. "Deportees from the Transvaal arrived today by the *Umzumbi* Twelve belong to Bombay and six to Madras. Three of the latter originally served indentures in Natal One has his family in Barberton (Transvaal) who are left destitute Another has a permit and registration certificate, issued under the regime of Lord Milner and entitling him to domicile in the Colony The condition of the men is pitiful Temporary arrangements have been made for their shelter and further relief is being given them from the Transvaal Indian Deportees' Fund, recently organised in the Bombay Presidency. Mr. Jehangir Petit, the Secretary of the Fund, is making the necessary arrangements."

* * *

THE Maritzburg Vedha Dharma Sabha, which is still going strong celebrated its first anniversary at this time and *The Indian Opinion*, April 16, 1910 carried the following report The first anniversary of the Maritzburg Veda Dharma Sabha was celebrated on Sunday last when about 400 were present, including delegates from several associations in the Colony. A long and varied programme was presented which lasted from 8 a m. till 10 p.m. In the morning, after performing "Yagna" and singing "Bhajans", the Swamiji gave an interesting lecture in Hindi on "The aim of life." Lunch was provided by the Sabha for all the guests. After lunch the Secretary read his report.

The Sabha's activity in educational matters deserves special mention. It has started a school in which free education in Hindi and English is given to about twenty Indian boys, a few of whom receive free boarding also. The school is maintained by means of voluntary contributions and a "chapty' fund, which means that several students and other members of the Sabha go from house to house collecting, when gifts varying from a handful of rice to small or large sums of money are accepted.

In the evening, the Swamiji delivered a lecture on "Salvation according to the Vedic Teachings" to a large gathering of Europeans and Indians, Mr. C. E Nelson, General Secretary of the Theosophical Society of South Africa being the chairman. Some of the Europeans expressed appreciation of the lecture, and said that such friendly meetings tended to unite Indians and Europeans Mr. C. Nulliah provided the guests with tea and fruit at the close of the lecture.

SIMPLE STORIES TO UNDERSTAND

RELIGIOUS BOOKS FOR ALL INDIAN SCHOOLS

NOW FOR SALE

The Ramayana for Boys and Girls 2/-, 3/6, 8/6 12/6		
Bhagavadgitas 3/6, 9/6, 14/-, 18/6		
Upanishads 5/6, 16/-, 30/-		
Great Saints of India	3	6
Great Men of India	3	6
Chandrahas	2	0
Story Bapu	3	6
Story Jawaharlal Nehru	3	6
Message of Krishna	6	9
Teachings of Shri Ramkrishna	18	6
Sayings of Ramkrishna	14	6
Modern India	1	6
Religion of Home	3	6
Short stories of great personality— Fine mixture	3	6
How to Win Friends and Influence People	3	6

Obtainable from

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. (Est. 1932) P.O. Box 2524.

85 VICTORIA STREET, DURBAN.

Special Offer: India-Made Agarbattis

(SHIPMENT JUST ARRIVED)

WHOLESALE TRADE PRICES

THREE ROSES, 3 tolas		37/6	Doz
(Available in Thin/Thick Sticks)			
GATEWAY OF INDIA	3 Tolas	45/-	"
" " "	6 "	90/-	"
CHAMELI	2 "	18/-	"
"	1 "	9/-	"
SUGANDH RANI	5 "	33/-	"
" "	2½ "	18/-	"
" "	1 "	8/	"
" "	½ "	4/-	"
LATAMANGESHKAR	½ "	4/-	"
CHANDAN DHOOP 3/- Box of 16 Sticks			

CASH WITH ORDER — PRICES FOR DURBAN

We have also received Genuine Basmati Rice 1/- per lb (Minimum Order 100lb)

We are Stockists of all kinds of Indian Dholls, Spices and Condiments, Betelnuts, Almonds, Tamarind, Whole Coconuts and All kinds of Imported Rice.

SPECIAL PRICES TO THE TRADE

Please write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS (PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants

81 Victoria Street,—P.O. Box 2156—Durban.

Telegraphic Add.: "BHAISONS"

Printed and published by Mrs Sushila Gandhi at the International Printing Press, Phoenix Address: INDIAN OPINION, Private Bag, Durban, Natal.

No. 15—Vol.-LVIII.

Friday,

15th April, 1960

Registered at the G P O as a Newspaper

Price 4d.

INDIAN OPINION

ઈન્ડિયન

ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

★

સર્વગુણસંપન્ન સ્ત્રી સાંપડે નહિ ત્યાં સુધી લગ્ન ન કરનારને ઇશ્વર જ મદદ કરી શકે. અને જો એવી સ્ત્રી મળી જાય તો તો વળી ઇશ્વરી મદદની સવિશેષ જરૂર તેને પડવાની

—બેન ટીલેટ.

પુસ્તક ૫૮ મું—અંક ૧૫ | તા. ૧૫ એપ્રીલ, ૧૯૬૦. | છુટક નકલ પે. ૪

ડો. ફરવુઅર્ડને ઠાર મારવાનો પ્રયત્ન

શનીવારના દિવસે જ્યારે ડો. ફરવુઅર્ડ મિલનર પાર્ક શો-ગ્રાઉન્ડ, જોહાનીસબર્ગમાં એગ્રીકલ્ચરલ શોનું ઉદ્ઘાટન કરી પ્રેસીડેન્ડ બોક્સમાં બેઠા હતા, ત્યારે સારા અને સ્વચ્છ કપડાં પહેરેલા એક પુરૂષે, વડા પ્રધાન ડો. ફરવુઅર્ડ પાસે આવી ધીમેથી બોલ્યો, 'ડો. ફરવુઅર્ડ'; અને જેવા વડા પ્રધાને તેની સામે સ્મિતસહ જોયું, તેવા જ તે પુરૂષે ૦.૩૨ના રીવોલ્વરથી બેરીટ્ટના અંતરેથી ગોળી છોડી. પછી બીજી ગોળી છોડી સભામા સનસનાટી ફેલાઇ ગઇ. બે ત્રણ અમલદારોએ એ માણસને પકડી નીચે પટકી પાડયો. પછી પોલીસ આવીને તે માણસને ઉપાડી ગઇ પોલીસ વેનમાં બેસતાં પહેલાં તે માણસે પોતાનાં લીલાં કોટથી મુખ ઢાકી દીધુ હતું

ગોળી વાગતાં ડો. ફરવુઅર્ડ બન્ને હાથ લમણાં પર રાખી નમી ગયા. મીસીસ ફરવુઅર્ડે આવી શાંત્વના આપી. પરંતુ લોહીની ધાર વહી રહી હતી. આ જોતા મીસીસ ફરવુઅર્ડ અને બીજો એક માણસ પણ બેભાન થઇ પડયાં. થોડીવાર પછી ડો. ફરવુઅર્ડ પણ બેભાન જેવા પડયા. માઇક્રોફોન ઉપરથી લોકોને શાંત રહેવા માટે કહેવામાં આવ્યુ અને જેવી એમ્બ્યુલેન્સની મોટર આવી કે ફરવુઅર્ડને હસ્પીતાલ ખસેડવામા આવ્યા. ત્યાં તેમની સ્થિતિ સંતોષકારક હોવાનુ જણાવવામા આવ્યું છે. પરંતુ હજુ સુધી ઓપરેશન કરી બન્ને ગોળીઓ કાઢવામાં આવી નથી. ગઇ કાલે ડો. ફરવુર્ડને પ્રીટોરીયા હસ્પિતાલ લઇ જવા માટે ડો. સ્નાઇમેન આવ્યાં હતા. તપાસ બાદ ડો. ફરવુઅર્ડને પ્રિટોરીયા લઇ જવામાં આવ્યાં.

હત્યાના પ્રયાસ કરનારાએ એક ગોળી ગાલ ઉપર મારી જે ઉપલા જડબાંમાં ચોંટી છે. અને બીજી ગોળી જમણા કાન ઉપર લાગી તે ક્યાં ચોંટી છે તે જણાવવામા આવ્યું નથી. પરંતુ મગજને ખાસ કંઇ નુકસાન થયુ હોવાનું જણાતું નથી

દક્ષિણ આફ્રિકામા વડા પ્રધાન ઉપર ગોળી છોડી હત્યા કરવાનો પ્રયાસ આ પ્રથમજ છે. આ પહેલાં આવો બનાવ કદી બન્યો નથી જાગૃતિના પવનને લીધે કે કોઇ હિંસક કૃત્યના જોરે આ બન્યુ છે તે કંઇ કહેવાય નહિ. આવા હિંસક કૃત્યને વખોડવુ એ બરાબર છે. હિંસક પ્રવૃત્તિને આનાથી ઉત્તેજન મળે છે. દરેક દેશના વડાઓએ આ બનાવથી આશ્ચર્ય પામ્યાં છે. સૌ તરફથી જલ્દી સારા થવાના તારો આવ્યા છે.

હત્યાનો પ્રયાસ કરનાર કોણ?

હત્યાનો પ્રયાસ કરનાર એક પૈસાદાર ખેડુત છે. ૫૩ વરસની વયનો વીટસ વોટર્સરેન્ડ એગ્રીકલ્ચરલ સોસાયટીનાં તે એક હોદ્દેદાર હતો તે ઉંચો અને એકવાડીયા બાંધાનો છે આ પ્રયાસ કરવા આવ્યો ત્યારે તે લીલો કોટ પહેરી આવ્યો હતો. એનું નામ ડેવીડ પ્રાટ છે.

તે જોહાનીસબર્ગથી ૩૦ માઇલ દુર એક ફાર્મમા રહેતો હતો. સવારે ૯–૩૦ વાગે નીકળતી વખતે તેણે નોકરને કહ્યુ કે તે સાજના ૭–૩૦ વાગે પાછો આવશે. એક અઠવાડિયાથી તે મીશનમા (દેવળમાં) દરરોજ જતો આવતો ત્યાંના પાદરીને જ્યારે ખબર મળી કે આ માણસ પકડાયો છે ત્યારે તેમને નવાઇ લાગી. કારણ આ માણસ ખુબ જ નમ્ર અને વિવેકી હતો તે મીશનના લોકોને આમત્રણ આપી ખાણુ આપતો.

તે બે વખત પરણ્યો છે. પહેલી પત્નિ કોઇ બીજાને પરણી છે અને બીજી પત્નિ હાલ હોલંડમા છે. પહેલી પત્નિથી તેને એક છોકરી છે.

રાષ્ટ્રિય મુક્તિ માટે આફ્રિકા—એશિયાઈ પ્રજાનો નિશ્ચિત વિજય

નવી દિલ્હી, સંયુક્ત આરબ પ્રજાસત્તાકના પ્રમુખ જમાલ અબ્દેલ નાસરે અહીં જાહેર કર્યું હતુ કે એશિયા અને આફ્રિકાની જનતા રાષ્ટ્રીય મુક્તિ માટેની પોતાની લડતમા હવે ટુંક સમયમા જ વિજયી બનશે અને પોતાની લડતના ફળ પોતાની નજર સામે જ જોવા માટે સફળ નીવડશે.

દિલ્હી સુધરાઇ તરફથી પ્રમુખ નાસરના માનમાં યોજાયેલા સત્કાર સમારંભનો જવાબ વાળતા શ્રી નાસરે ઉપર મુજબ જણાવ્યુ હતું.

પ્રમુખ નાસરે કહ્યું કે એક સમય એવો આવશે કે જ્યારે સંયુક્ત આરબ પ્રજાસત્તાક ભારત અને બીજા શાંતિ-ચાહક દેશોની મદદ વડે દુનિયાને સંપૂર્ણ શાંતિની ખાતરી થશે અને રાષ્ટ્રીય સિમાડાઓ જુદી જુદી પ્રજાઓને એકમેકથી અલિપ્ત નહીં રાખી શકે

સંયુક્ત આરબ પ્રજાસત્તાકને પ્રજાની ભેટ તરીકે જ ઓળખાવીને પ્રમુખે કહ્યુ કે હવે એ દેશ જનતાનું જીવન સુધારવાના કાર્યમા મંડયો છે.

ભારતે ખાસ કરીને ૧૯૫૬ના કટોકટી કાળમા કરેલી મદદ બદલ પોતાના દેશની જનતા વતી પ્રમુખ નાસરે આભારની લાગણી વ્યક્ત કરી હતી.

નહેરૂનું પ્રવચન

પ્રમુખ નાસર પછી વડાપ્રધાન શ્રી નહેરૂએ પ્રવચન કરતાં દક્ષિણ આફ્રિકા સંઘમા થયેલી આફ્રિકનોની કતલનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો અને જણાવ્યુ હતુ એ એક ભયંકર બનાવ છે; એની પાછળ ઘણા સંઘર્ષો રહેલા છે. જો આવી વસ્તુઓ આજે બનતી હોય તો કોઇને પણ એવી શંકા સહેજે ઉદ્ભવે કે આપણે સંસ્કૃત જગતમાં રહેતા નથી કે શું!

આફ્રિકા સ્વતંત્ર બનશે

આફ્રિકા હવે ઉત્થાનને પંથે છે અને મને ખાતરી છે કે એ એક યા બે વર્ષમા સ્વતત્ર બનશે. ભેદોની નીતિ અને રંગના પાયા પર રચાયેલી વર્તણુક કોઇ કયા સુધી સહન કરી શકે? તાળીઓના ભારે ગડગડાટથી શ્રી નહેરૂના આ કથનને લોકોએ વધાવી લીધુ હતું અને પ્રમુખ નાસર પણ એમા જોડાયા હતાં.

ભારત અને આરબ પ્રજાસત્તાક વચ્ચેના મૈત્રીભર્યા અને ભાઇચારા જેવા સબધો અંગે શ્રી નહેરૂએ આનંદની લાગણી વ્યકત કરી હતી. તેમણે કહ્યું કે પ્રમુખ નાસર છેલ્લા આવ્યા ત્યાર પછી ઘણી ચડતી પડતી થઇ છે.

ઘણા કેસોમા મૈત્રીના બધનો ઢીલાં પડયા, જેઓએ બાંડુંગના સિદ્ધાંતોમાં ભાગ ભજવ્યો હતો તેઓ એને વળગી ન રહ્યા ત્યારે ભારત અને સંયુકત આરબ પ્રજાસત્તાક વચ્ચેના સબધોમા એવી કોઇ શિથિલતા આવી નથી.

રામલીલા મેદાન પર પ્રમુખ નાસર આવી પહોંચતાં દિલ્હીના મેયર શ્રી ત્રિલોકચંદ શર્માએ એમનો સત્કાર કર્યો હતો. વિશાળ જનમેદનીએ ખુશાલીના પોકારોથી એમને વટાવી લીધા હતા.

પ્રમુખ નાસરે પોતાના પ્રવચન દરમિયાન સુએઝની કટોકટીનો ઉલ્લેખ કર્યો ત્યારે તેમણે શ્રી નહેરૂના પોતાને મળેલા એક પત્રની પણ વાત કરી હતી, શ્રી નહેરૂએ એમા લખેલું કે મિસરમા શાહીવાદને વિજય મળવો જોઇએ નહીં; જો એ આ વિજયી નીવડશે તો ત્યાથી એ ન અટકતાં મહામુશીબતે શાહીવાદની નાગચુડમાંથી મુક્ત બનેલા એશિયાના બીજા વિસ્તારોમા પણ ફાલશે ફુલસે

છેડતી કરનારા વિદ્યાર્થીઓનો મુંડો કરાવાશે

કેરો, યુવતીઓની છેડતી કે સતામણી કરતા વિદ્યાર્થીઓની એ ખો ભુલાવવા માટે કેરોની દુરાચાર વિરોધક પોલીસ શાખાએ એમ કરનાર યુવકોના માથુ મુંડવાનું અને તે પણ એના માતા પિતાની હાજરીમા કરાવવાનું ઠરાવ્યુ છે.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૫ એપ્રીલ, ૧૯૬૦.

ગુડ ફ્રાયડે

આજે ગુડ ફ્રાયડે છે, અને તે અંગ્રેજી પંચાંગનો એક મહત્વનો દિવસ છે, જેનો સંદેશો ધાર્મીક દિવાલોથી પર એવા ભાવાર્થ સાથે ઉંચે ચઢે છે; અને કોઈ પણ ધર્મ એને વિદેશી ધર્મ કહી શકે નહિ ગુડ ફ્રાયડે એ શેતાની બળનુ સાચા બળ ઉપરનું હંગામી વિજય છે. ઈસા મસીહના ઇતિહાસને કોઇ માને યા ન માને, ચમત્કારોને કોઇ માને યા ન માને, પરંતુ ગુડ ફ્રાયડે અને ઇસ્ટર સનડે, ક્રિશ્ચિયન મત પ્રમાણે ઈસા મસીહની મૃત અવસ્થામાંથી જાગૃત અવસ્થામાંના પરિક્રમણનુ પ્રતિક છે, અને બધા માટે એ એક સત્ય બની ગયું છે. બે હજાર વરસ ઉપર આ દિવસે ઈસા મસીહને 'ક્રોસ' ઉપર ચઢાવવામા આવ્યા એ દુષ્ટતા અને કુરતા હતી, અને બે દિવસ પછી મૃત દશામાંથી જાગૃત દશા તરફ દોરી જનાર શક્તિ તે સચ્ચાઇની અને ઈશ્વરી શક્તિ હતી.

ઇસા મસીહે, તેમના ટુંકા જીવન દરમ્યાન બીજા ધર્મમાં જે છે તેવુ ઘણું શીખવી ગયા, અને આ દિવસે ગોરી દક્ષિણ આફ્રિકાએ પોતાના આત્માને ઢંઢોળીને જોવું જોઇએ કે તે આજે કેટલુ ક્રિશ્ચિયન છે! બાહ્ય ધર્મના સિદ્ધાતો ખાસ મહત્વના નથી. પરતુ એના મળતિયાના દરરોજનું જીવન ખાસ અગત્યનું છે. આ દેશ એક ભયકર સમયમાંથી પસાર થઇ રહ્યો છે. હાલના થોડાક અઠવાડિયાથી ઘણા જીવો નાશ પામ્યા છે, ઘણી મિલ્કતો નાશ પામી છે, અને ઘણાં લોકોને વાગ્યુ છે અને મોટી સખ્યાના લોકો કેદખાનામા પડયાં છે. ઘણી ઈશ્વરી ચિન્હોથી ભરપૂર આ દેશમા એક જાતની ભયંકર શાંતિ પ્રસરી રહી છે

ગોરી ક્રિશ્ચિયન દક્ષિણ આફ્રિકા, આ દિવસે અને ઇસ્ટરના દિવસોમાં પ્રાર્થના અને ભક્તિ વખતે જો પોતાના ઉંડા હૃદય ગહ્વરમા જરા શોધ કરે અને ધર્મનો મૂખ્ય પુવારો, અને જે અનંત સત્ય તેમા છે તે જાણે, તો માનવત ને મે દુ કલ્યાણ કર્યુ" કહેવાય.

એક સૂચના

ગાંધી ટાગોર લેકચરશીપ ટ્રસ્ટ પોતાના કુંભકર્ણની નિદ્રા માંથી જાગી છે અને હવે શ્રી. રાજાજીને આ દેશમાં પ્રવચનો કરવા બોલાવવા માટેની યોજના બહાર પાડી છે. ટ્રસ્ટે સૌથી સારા ઇરાદાથી આ પગલુ ભર્યું છે, પરતુ અમને લાગે છે આવા મહાન પુરૂષને આવા અગત્યના વિષય ઉપર પ્રવચન કરવા માટે બોલાવવું તે સારૂ નથી કારણ કે ભારતીય સંસ્કૃતિ અને ધર્મ વિષે આપણા લોકો એટલું ઓછું સમજે છે કે તેમને બોલાવવાથી એમના પ્રવચનો શું આપણી જનતા સમજશે? ખાનગીમાં ભીખુ ચમનલાલે પણ ફરિયાદ કરી હતી કે 'દરેક સભામાં એકના એક ચોહરા જોવામા આવે છે. અમને લાગે છે કે ટ્રસ્ટના ફાળામાથી જો યુવાન યુવતીઓને ભારતીય સંસ્કૃતિ, ભારતીય ઇતિહાસ અને ધર્મની કેળવણી આપવામાં આવે તો ઠીક. સાંસ્કૃતિક અને ધાર્મીક મંડળો ઉભા કરી અને પ્રદર્શનો અને ઈનામોની વહેંચણી, ભારતીય સંસ્કૃતિ અને કેળવણી માટે આપવામાં આવે તો પૈસો અને શક્તિ સારે રસ્તે ખર્ચેલી કહેવાય. એ માટે નિબંધ હરિફાઈ પણ રાખી શકાય. આ રીતે પૈસો ખર્ચવાથી તુરત પરિણામ નહિ મળે, પરતુ વખત જતાં એના ફળ ચાખવાને મળશે. એક વખત જો જનતા આ બાબતો ઉપર જાગૃત બને તો પછી પરદેશ થી પ્રવચનકારોને બોલાવીએ તો સારો ફાયદો થશે.

બાબા રાઘવદાસ

(લે. સત્યદેવ ત્રિવેદી)

બાબા રાઘવદાસને આંખો દેશ અને ખાસ કરીને હીંદી બોલતી પ્રાંતો ઓળખે છે ઉત્તર પ્રદેશમાં તો દરેક જીલ્લા અને દરેક ગામમા હજારો વ્યક્તિઓ, પુરૂષો અને સ્ત્રીઓ એવા છે કે જે બાબા રાઘવદાસના ખાસ સંપર્કમા રહ્યા છે. ૧૯૫૫ના ૧૩મી એપ્રીલથી બે વરસ સુધી ઉત્તર પ્રદેશ મા ભૂદાન—ગ્રામદાનનો સદેશો લઇને ગામેગામ, જીલ્લે જીલ્લામા તેઓએ પદયાત્રા કરી હતી મધ્ય પ્રદેશમા પદયાત્રા કરતા સિવની પહોચી ૧૫ જાન્યુઆરી ૧૯૫૮મા તેઓએ પોતાનો આ પાર્થિવ દેહનો ત્યાગ કર્યો

બાબા રાઘવદાસ વ્યક્તિ નહિ, સસ્થા નહિ, પોતે સસ્થાઓનો સમુહ હતા જન કલ્યાણના કોઇ પણ કામ આપ વિચારો, તેમા બાબા રાઘવદાસનું નામ અવશ્ય જોડાયેલુ માલમ પડશે. રાજનીતિ, ધર્મ, સમાજ-સુધારણા, હીંદી-પ્રચાર, રાષ્ટ્રભાષા, હરિજન સેવા, ગો સેવા, મહિલા ઉત્થાન, હરિજન-ઉદ્ધાર, શિક્ષણ પ્રચાર, કુષ્ઠ-સેવા, રેલ અને મોટરના યાત્રિઓની સેવા, પ્રાકૃતિક ચિકિત્સા, ખાદી અને ગ્રામો દ્યોગ, ગીતા અને રામાયણ—પ્રચાર, ભુદાન, ગ્રામદાન, કોઇ કામ તેમનાથી અસ્પર્શ્ય નહિ હતું તેઓ 'ઉત્તર પ્રદેશના ગાંધી'ના નામથી પ્રસિદ્ધ હતા. ગોરખપુર જીલ્લાના તો દરેક રજકણ તેમની સેવાઓથી છાયેલી છે

બાબા રાઘવદાસના પરિવાર—જીવન નો પરિચય તેમના જીવન—કાળમાં ઘણા ઓછા લોકોને હતો આજે પણ ગણ્યા ગાંઠયા લોકો જ એ સબધમા જાણીતા છે બાબા રાઘવદાસજી નામ અને શરીરથી પર હતા તેમણે તેને કોઇ વખત પણ મહત્વ આપ્યુ નથી. આથી તેમનું પરિવાર—જીવન પ્રકાશમા નહિ આવ્યુ, પરમહંસ બાબા રાઘવદાસજીનું શરીર મહારાષ્ટ્રનું હતું તેમના માતા પિતાએ તેમનુ નામ રાઘવેન્દ્ર રાખ્યુ હતું રાઘવેન્દ્ર નો જન્મ મહારાષ્ટ્રના પ્રસિદ્ધ પાચ્છા પુરકર કુટુબમા થયો હતો પાચ્છા—પુરકર—કુટુંબ પેશવાના સાહુકાર હતા. રાઘવેન્દ્ર પોતાના ભાઇ બેનોમાં સૌથી નાનાં હતા. તેમનો જન્મ સન ૧૮૯૬ ના ૧૨ ડીસેમ્બરના દિને થયો હતો. તેમનાથી મોટા ચાર ભાઇઓ હતાં. તેમના નામ હતા, નારાયણ, શ્રીનિવાસ, વ્યંકટેશ અને યાદવેન્દ્ર. તેમની ત્રણ મોટી બેનો હતી, જેના નામ ક્રમ પ્રમાણે, તારા, શકુન્તલા અને પદ્મિણી હતા. તેમના પિતાનું નામ હતું શેષો દામોદર પાચ્છા પુરકર. રાઘવેન્દ્ર ૫ વર્ષના હતાં, તપ્યારે તેમના પિતાનું મૃત્યુ થયું, અને તેના ત્રણ વર્ષ પછી તેમની માતા પણ સ્વર્ગવાસ પામી. અને તેજ વરસે પ્લેગમા તેમના ૬ ભાઇ બહેનો પણ મૃત્યુ પામ્યા! બચી ગયા તારા અને શકુન્તલા. બે વર્ષ પછી તારા અને શકુન્તલા પણ સન ૧૯૦૭મા સ્વર્ગવાસ પામ્યાં! આ ઘટનાઓએ રાઘવેન્દ્રને ઘરથી વિરક્ત કરી દીધા ત્યાર પછી રાઘવેન્દ્ર કાશી અને ત્યાથી બરહજ જઇ અનત મહા પ્રભુના સાન્નિધ્યમા 'રાઘવદાસ' બની ગયા આજન્મ બ્રહ્મચારી રહીને બાલસુલભ સ્વભાવથી મૃત્યુ પર્યંત પ્રેમ અને સેવાનું જીવન ગાળ્યુ. તેમણે પોતાના જીવનમા કેટલીયે સસ્થાઓનો જન્મ આપ્યો, કેટલીયે સસ્થાઓને પાળ્યા, કેટલાયે લોકોના જીવન સુધાર્યા, વિકસિત કરી અને ઉચે લાવ્યા, એની ગણત્રી કરવી ઘણી જ મુશ્કેલ છે. બાપુએ એકવાર તેમને 'હનુમાન' કહ્યા. ઉત્તર પ્રદેશમા તેઓ વિનોબાજીના હનુમાન તો હતા જ

પોતાના અતિમ સમય સુધી દરરોજ ૨૪ કલાકમા ૧૮ કલાક કામ કરવુ, આવશ્યકતા પડતા એક-એક દિવસમા ૨૫—૩૦ માઇલ સુધી પદયાત્રા કરવુ તેમણે નહિ છોડયું ભાવિક તો તેઓ એટલા હતાં કે કોઇ પણ ગરીબનું દુ:ખ તેઓ જોઇ નહિ શકતા મથુરા મા એક ગામડામા ખબર મળી તે તહેવારોના દિવસે પણ તે ગામડાના થોડા બાળકોને મીઠાઇ ખાવાનું નહિ મળ્યુ, ત્યારે તેમણે કોઇ પણ પ્રકારનું મીઠાઇ ન ખાવાનો નિયમ કર્યો જે દીવસે સરકારે ઘઉ અને ચોખા પર અકુશ મુકયો અને જયાં સુધી અંકુશ રહ્યો, તેમણે ઘઉ અને ચોખા નહિ ખાધા રેલ્વેમાં પાણી અને હાથ ધોવાની માટલીની વ્યવસ્થા એ બાબા રાઘવદાસની સ્મૃતિ, યાત્રિઓને સદા રહેશે. ભારતમાં બૌદ્ધ તીર્થ—સ્થાનો નો પુનરૂદ્ધાર, કુશીનગરનું નિર્માણ-કાર્ય, સારનાથની ઇમારતો બાબા રાઘવદાસ ના સ્મારકો તો છે જ. મુરાદાબાદમાં વાસણના વ્યાપારીઓ બાબા રાઘવદાસ ને પોતાના જીવન દાતા એટલા માને છે કે તેમના આગ્રહથી ભારત સરકારે મુરાદાબાદી કલાઈ વાસણોના નમૂના પરદેશ મોકલાવ્યાં. ફળ એ પ્રાપ્ત થયું કે આજે લાખો રૂપિયાના 'મુરાદાબાદી-વાસણ' પરદેશ જાય છે. ગોરખપુર—દેવરિયા જીલ્લાના આંચળમાં જુનીયર હાઇ સ્કુલ અને હાઈ સેકેન્ડરી સ્કુલ, દરેક સ્ટેશનપર અને દરેક મુખ્ય કેન્દ્ર પર બાબા રાઘવદાસના જ આશિર્વાદના ચિહ્નો છે!

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૧૧૯)

સૂરત ગ્રામ-સેવા કેન્દ્ર

સુરત જીલ્લામાં ગ્રામ-સેવા કેન્દ્ર કેટલું રચનાત્મક કાર્ય કરી રહ્યું છે તે જણાવવા પૂરતું અમે 'ગાંધી સ્મારક નિધિ' અંકમાંથી અનુવાદ કરી નીચે રચનાત્મક કાર્યની યોજના આપીએ છીએ ગાંધીજીના સિદ્ધાંતોના મૂક સેવકો આજે પણ પૂ. બાપુજીના કાર્યને અંતકરણથી કેટલું આગળ ધપાવી રહ્યાં છે એ વાચકો નીચેના લેખથી જાણશે

ગ્રામ સેવા કેન્દ્ર—

(૧) ગાંધી ઘર, 'ભીમપોર' (સુરત જીલ્લો).

ગ્રામ સેવક—

(૧) શ્રી ભીકુભાઇ ન કોન્ટ્રાક્ટર

(૨) શ્રી રણજીતલાલ મગનલાલ નાયક.

(૩) શ્રી. નીરૂબહેન પ્રભુભાઇ પટેલ.

શ્રી. નીરૂબહેન પટેલ તા. ૧-૮-૫૯ થી સેવા કાર્યથી મુક્ત થયા છે અને એમની જગ્યાએ બીજી બહેનની નિમણૂંક કરવાનું બાકી છે.

સમુદ્ર પાસેની અહીંની ૪૦૦૦ એકર જમીન સુંદર ખેતી બનાવવા માટે સરકારની સહાયતા પ્રાપ્ત કરવા માટે યોજનાની વિચારણા થઇ છે. ઔષધ કેન્દ્રમાંથી ૧૦૦ દર્દીઓને દવા આપવા માં આવી હતી સ્થાનીક મેળાના પ્રસંગે સ્વચ્છતા, સફાઈ અને પાણીનો પ્રબંધ કરવામાં આવ્યો ૯૧મી ગાંધી જયંતિના પ્રસંગે ૯૧ દિવસનો કાતણ-યજ્ઞ રાખવામા આવ્યો અને ૩૦૪ કાંતવાવાળાઓએ ૪૨૦૦ લટ સૂતર કાત્યું હતું ખાદી સહકાર-ભંડારે વાર્ષીક રૂા ૧૨૦૦૦ની ખાદી વેચી હતી તા. ૧-૧-૧૯૬૦થી ખાદી-ભુવનની યોજના વિચારવામાં આવી ગ્રામ-પંચાયત તરફથી રૂા ૩૦૦ની મદદ સિવણવર્ગને મળી અને ૧૮ બહેનો આ વર્ગનો લાભ લેતા રહી. તા. ૧-૭-૫૯થી સ્ત્રી-શિક્ષણને માટે જુદી કન્યાશાળાની રચના કરવામા આવી હતી વિનય મંદિરમા નયી તાલીમના શિક્ષણપર શ્રી બબલભાઇ મહેતા અને શ્રી પરીક્ષિતલાલ મજમુદાર ના ભાષણો રાખવામા આવ્યા હતા. પ્રાથમિક શાળાના વણાટકામ માટે જુદુ મકાન બનાવવામાં આવ્યું ગાંધી ઘરથી પ્રસિદ્ધ 'ગ્રામ ધર્મ' પત્રિકા દ્વારા સર્વોદય વિચાર પ્રચાર અને ગ્રામ-સંગઠનનું કામ કરવામા આવ્યુ. ૧૫મી ઓગસ્ટના દિવસે પ્રભાત ફેરી, પ્રાર્થના, ધ્વજવંદન, સમુહ-કાતણ, ગરબા-સંવાદ અને ગીતોના કાર્યક્રમ રાખવામા આવ્યું

રેલ રાહતનું કાર્ય—

અતિ વૃષ્ટિના તાપી નદીમા રેલ આવી. નાવથી સંકટગ્રસ્ત લોકોને સ્થાનાંતર કરવામા આવ્યા, રસોડું ચાલુ કર્યું. કાચી તથા પાકી રસોઇ લોકોને પહોચાડવામા આવી. રૂા. ૫૦૦૦ની કિંમતના નંગ કપડા, ૧૮૦૦ વસ્ત્રદાન અપાવવામા આવ્યા એક દાનવીર પાસેથી ૪,૦૦૦ પ્રાપ્ત કરી અન્ન વહેચવામા આવ્યુ રાહત કાર્ય મા સ્વયસેવકોની ૫૦ ટુકડીએ મદદ કરી

(૨) કેન્દ્ર: ગાંધી ઘર, કમ્રોલી (સુરત જીલ્લો).

ગ્રામ સેવક—

(૧) શ્રી. ફીકુભાઇ ગુલાબભાઇ નાયક.

(૨) શ્રી. ભગવાનજી નાગરજી દરજી

(૩) શ્રી સુમિત્રા બહેન ગિરધર લાલ મિસ્ત્રી

મુખ્ય ગ્રામ સેવક શ્રી ફીકુભાઇ ગુલાબભાઇ નાયક અહીંની પ્રવૃત્તિ માટે આર્થિક મદદ મેળવવા માટે પરદેશ ગયા છે અને ડીસેમ્બરના અંત સુધીમાં ત્યાંથી પાછા ફરશે

કેવળ મજુરી પર નિર્વાહ કરનારી હળપતિ કોમ ને માટે જે ઘરો બનાવવા ના કામ ચાલતા તે પૂરા થયા, અને હવે નવા હળ પતિ-વાસ બનાવવાની કારવાહી શરૂ થઈ છે. સરકારી સહાયતા અને લોન પ્રાપ્ત કરવાનો પ્રયત્ન ચાલુ છે હરિજનમાં ચામડાનું કામ કરનારા ચમારો માટે પણ ઘર-મંડલી બનાવવામા આવી હતી અને એના માટે મકાન બનાવવાનું કામ ચાલુ છે. કન્યા-સંસ્કાર મંદિરમાં હળપતિ, હરિજન, માછી અને બ્રાહ્મણ કોમની કન્યાઓ રહે છે અને વ્યવસ્થિત છાત્રાલય ચલાવે જાય છે. ૪૧ કન્યા ઓ લાભ ઉઠાવે છે. એક પ્રસુતિગૃહ અને ઇસ્પિતાલ પણ ચલાવવામા આવે છે વિભાગના ગરીબ લોકો માટે એ આશિર્વાદ રૂપ છે. બાળવાડી અને શિવણ વર્ગ પણ ચલાવવામાં આવે છે.

(૩) કેન્દ્ર—મોટા પોંઢા (સુરત જીલ્લો) ગ્રામ સેવિકા—શ્રી ઈચ્છાબેન ખંડુ ભાઇ દેસાઇ.

કેન્દ્ર સંચાલિત ૧૮ એકર જમીન જે ઘાસને માટે ફળદ્રુપ હતી, એમા ધાન ખેતી બનાવવાના પ્રયત્નો કર્યાં ફળ, ફુલ અને કલમીવૃક્ષ આ જમીન મા વાવવામાં રોપવામાં આવ્યા. જમીન પર હવે નિવાસ-સ્થાન બની રહ્યાં છે અને સમુહ જીવનને માટે જે ચાર પાચ બહેનોને ગ્રામસેવિકાની સાથે રહેવા માટે તઇયાર કરવામાં આવ્યા છે, તે નિવાસ સ્થાન બની જતા રહેવા લાગશે ૨ અંબર ચરખા નિયમિત ચાલે છે. અહીં ૨૫૦ કાંતવાવાળા છે જે નિયમિત રૂપથી કાંતતા નથી, એને વ્યવસ્થિત બનાવવા ના પ્રયત્નો થઇ રહ્યા છે. સહકારી ખેતીને માટે જમીન પ્રાપ્ત કરવા માટે અને ભૂમિહીનોને જમીન પર કામ કરાવવા માટે પ્રયત્ન ચાલૂ છે દારૂબંદી માટે પ્રચાર-કાર્ય થાય છે. એક ગેસ-પ્લાન્ટ બનાવવાના પ્રયત્નો ચાલુ છે.

(૪) કેન્દ્ર—અલગટ (સુરત જીલ્લો) ગ્રામસેવક—શ્રી બંકુભાઇ પટેલ

આ વખતે વરસાદ વધારે પડયો. વરસાદની ઋતુમાં અહીનો મુખ્ય ઉદ્યોગ ખેતી અને કાતણ છે. બાગમાં ૭૫. વિઘા ખેતી જાપાની પદ્ધતિથી થઇ. ૬૦૦ ફળ આપનાર વૃક્ષો તઇયાર કરવામાં આવ્યા. વરસાદની ઋતુમા અહીં મરડાનો રોગ વધુ હોય છે, આના માટે શેતુરના પાન ફાયદાકારક છે, અને શેતુરના છોડવાને ઘેર-ઘેર રોપવા માટે પ્રચાર કર્યો. વિંછુ અને સર્પદંશ ના બનાવો પણ વધારે હોય છે, આથી ઘેર-ઘેર ઇલાજનો પ્રચાર કરવામા આવ્યો છે. શ્રી જુગતરામભાઇ દવે અને બબલભાઇ મહેતાએ આ વિસ્તાર ના મુલાકાતે આવ્યા અને કાર્યમાં માર્ગ દર્શન આપી ગયા. ૨૫૦૦ લટ સુતર તઇયાર થયુ. ૧૫મી ઓગસ્ટ અને ગાંધી જયંતીના દિવસે ધ્વજવંદન, સમુહ કાંતણ, વૃક્ષારોપણ ઇત્યાદિ કાર્યક્રમ રાખવામા આવ્યો હતો.

(૫) કેન્દ્ર—બોરસી (સુરત જીલ્લો) ગ્રામ સેવક—શ્રી ડાલાભાઇ રણ-છોડજી બોરસીવાળા.

બાળવાડીમા બાળકોને અમેરિકન દુધ નિયમિત વહેચવામા આવ્યુ. બે બાઇઓને શિવણ કામ માટે મશીન આપી માછીમાર કોમના બાળકોને છાત્રાલયોમા પ્રવેશ કરાવવાના પ્રયત્નો કર્યાં. કાકરા ફળીયા વોટર વર્કસ બનાવવા માટે કાગળજ, રોગગ્રસ્ત લોકોને દવાખાને પહોચાડવા અને સારવાર માટે પ્રયત્નો કરવામા આવ્યા હતા. માછીમાર કોમના ધધા અને સરકારી કામમા જરૂરત પડતા મદદ કરવામા આવે છે.

—પાદરા તાલુકાના કંદા ગામે કુમાર શાળાના મકાનનું ઉદ્ઘાટન તાજેતરમા રાજ્યના સહકાર ખાતાના નાયબ પ્રધાન શ્રી જશવતલાલ શાહને હસ્તે થયુ હતુ.

ન્યુ ઈન્ડિઆ એશ્યોરન્સ કુા. લીમીટેડ

ઇન્ડીયાની મુખ્ય કંપની

અમે વહીવટ કરીએ છીએ:—

આગ, દરીયાઇ, અવસ્થાંતર, મોટર, માલ, ચોરી, ઘર કુટુંબ, ઘર માલીકી (સાથે) અકસ્માત વિ.

સાઉથ આફ્રિકાની અંદર મુખ્ય અમલદારો

જાલભાઈ રૂસ્તમજી એન્ડ સન,

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ, ડરબન.

ફોન: ડરબન ૨૫૮૪૫, ૨૮૫૧૩, ૨૯૮૪૪.

તમને ખબર છે

કે ન્યુ ઇન્ડિયા, ઇન્ડિયાની સૌથી મોટી વીમા કંપની છે.

કે ન્યુ ઇન્ડિયા ની શાખાઓ ૪૫ દેશોમાં છે.

કે ન્યુ ઇન્ડિયા ની ૬૫ શાખાઓ કેવળ હીંદમાં જ છે.

કે ન્યુ ઇન્ડિયા: આગ, દરીયાઇ અને અકસ્માત ઉપર ૬૦,૦૦,૦૦૦ પાઉંડ પ્રીમીયમ ભેગી કરે છે.

સહિસલામતી અને તાત્કાલિક સેવા માટે

ન્યુ ઇંડીયા

સાથે વીમો ઉતરાવો

આજના યુગનાં ચાર સૂત્રો

વિરમગામમાં શ્રી રવિશંકર મહારાજ અને મુનિશ્રી સંતબાલજીનાં પ્રવચન

મુનિશ્રી સંતબાલજી અને શ્રી રવિશંકર મહારાજ કુમાણાથી સાથે પ્રવાસ કરી વિરમગામ આવી પહોંચ્યા હતા. બંને સંતોનુ બેન્ડવાજા સાથે ભાવભર્યું ગામને પાદરે શહેરના સ્ત્રી પુરૂષોએ સ્વાગત કર્યું હતું

અહિં જાહેર સભાને સંબોધતા, શ્રી રવિશંકર મહારાજે જણાવ્યુ કે મુનિશ્રી અહિં બે દિવસ રહેવાના હોઇ તેમનો લાભ તમને ખુબ મળશે. આપણે બધા જીજ્ઞાસુ છીએ એટલે તેઓ જે કંઇ કહે તે સાંભળીએ. જોઇએ તેના કરતાં જીવનમા ઉતારીએ; આવી ટેવ પાડજો સારબાદ મુનિશ્રી સંતબાલજી એ જણાવ્યુ કે હુ ત્રણ વરસ પછી મહારાષ્ટ અને મુબઇના પ્રવાસો ખેડીને આવુ છુ દાદા પણ આ વખતે હાજર છ એટલે તમને ઉત્સાહ હોય તે સ્વાભાવિક છે. ગુજરાતમા જે કાંઇ સ રી વસ્તુ છે તેમા દાદા એક મુડી છ આજે દુનિયા ટુકી થઇ ગઇ છે. ઘરનો વિચાર કરીએ કે તુરત ગામનો વિચાર કરવો પડે છે, તે જ રીતે ગામનો વિચાર કરતા પ્રદેશનો કરવો પડે છે, પ્રદેશ પછી દેશ અને દુનિયાની શાંતિનો વિચાર કરવો પડે છે. કારણ કે તેમ ન કરીએ તો આપણી સલામતી રહેતી નથી.

ચાર વાતો

હું આજે ચાર વાતો તરફ લક્ષ્ય ખેંચીશ જગદ્ગુરૂ શંકરાચાર્યે પણ ચાર મહાવાકયો કહેલાં. આજના યુગને આ ચાર સૂત્રો લાગુ પડે છે (૧) લશ્કરનો ઘટાડો, (૨) જરૂરીયાતનો ઘટાડો, (૩) અનાજનો વધારો, (૪) સંયમનો વધારો. આજની દુનિયા હવે એ સ્વીકારે છે કે લશ્કર ઘટાડયા સિવાય સાચી શાંતિ સ્થપાવાની નથી એટલે શીખર પરિષદો ભરે છે અને કહે છે કે શસ્ત્રોનો ઉપયોગ માનવ જીવનના ઉત્કર્ષ માટે થવો જોઇએ. પણ એ કેમ બને? જેવુ ઘર તેવી દુનિયા, ઘરમા રોજ ઝઘડા વધ્યે જાય છે, એટલે લશ્કર ઘટાડાની વાત ઘરમાંથી શરૂ ન થાય ત્યા સુધી દુનિયામાથી ઘટાડો થવો અશકય છે. બીજી વાત જરૂરીયાતના ઘટાડાની છે જેમ જેમ જીવનની જરૂરીયાતો વધે છે તેમ તેમ ભોગ વધતા જાય છે સંતોષને બદલે અસંતોષ વધે છે. એટલે રોજ વિચાર કરીએ કે યોગ્ય જરૂરીયાત રહે અને અયોગ્ય જરૂરીયાત ઘટે, તમે વાજીત્રો, ઢોલ વગેરે લાવ્યા છો. જો તમે સાધુ સંતોના સન્માનની લાગણી પ્રદર્શીત કરવા માટે લાવ્યા હો તો યોગ્ય જરૂરીયાત કહેવાય, પણ દેખાવ કરવા લાવ્યા હો તો ખોટી જરૂરીયાત કહેવાય ત્રીજી વાત ખોરાકનો વધારો કરવાની છે અનાજનો વધારો નહી થાય અને ફરજીયાત કંટ્રોલ આવશે તો તેને લીધે અનીતિ આવશે અને સંતતિનિયમનનું પાપ પણ તેમાંથી ઉભુ થશે એટલે અનાજ વધારો દુધ, ઘી વધારો તો પાપ ઘટશે પરદેશથી અનાજ આવશે ત્યા સુધી દેશ સ્વાવલંબી થવાનો નથી, અને પરાવલંબન હશે ત્યાં સુધી શક્તિ વધશે નહીં યોજનાઓ વધે છે પણ બેકારી ઘટતી નથી, કારણ કે મુળથી વાત વિચારાતી નથી

અભણ બેકાર હશે તે બહુ બહુ તો હાથથી પરોણો ઉપાડશે ને કદાચ હડકારશે પણ શિક્ષિત બેકારો ભારે પડી જવાના છે અને એની ફોજ દિવસે દિવસે વધતી જાય છે. આ ભય નાનોસુનો ન મનાશે ચોથી વાત સંયમના વધારાની છ નીતિ અને સંયમ વધશે તો સુખ અને શાંતિ વધશે. મુંબઇમા જોઇએ તો ધમાલ ધમાલ દેખાય છે. પુછીએ કે ક્યાં દોડો છો? તો બાપડા જવાબ આપી શકતા નથી. ઇન્દ્રિઓના ભોગવિલાસી ખોરાક, પોષાક એટલા વધી ગયા છે કે મુળ જીવનલક્ષ ભુલાઇ ગયું. રવિશંકર મહારાજે કહ્યુ તેમ: સાંભળ્યું ઘણુ હવે કરવાનું બાકી છે. 'ધમંચર' એટલા માટે કહ્યું છે ધર્મ આચરવા માટે છે. એટલે આ ચાર મહાવાક્યો અંમલમા મુકજો

વિરમગામ ગુજરાત સૌરાષ્ટ્રને સાંધતી કડી છે. મોતીલાલ દરજીએ અહીંજ જકાત બારીનો સત્યાગ્રહ કર્યો હતો. મણિલાલ કોઠારીએ અહીં પ્રેરણા પાઇ છે એ વિરમગામ ગુજરાતને માર્ગદર્શન આપે. મારા ચાતુર્માસ વખતે સફાઇનો કેટલો બધો કાર્યક્રમ ચાલેલો, પણ આજે પણી ગંદકી દેખાય છે. રસ્તાઓ પાકા થયા, પણ મન કાચું છે. ઝુઘડો પણ અહી વધુ થાય છે, કોઇ કાર્યકર ન ગમે તો માર પડે છે આ બધુ હું તમને નિરૂત્સાહ કરવા નથી કહેતો. પણ તમારી સાથે પોતાપણુ હોવાથી ગુમ કરતાં આગળ જવા કહું છું. ભગવાન તમને બળ આપે એ પ્રાર્થના છે. આ પછી સભા વિસર્જન થઇ હતી.

બપોરના તાલુકાભરના કોંગ્રેસના ક્રિયાશીલ તથા રચનાત્મક કાર્યકરોની મીટીંગ રાખી હતી તેમાં કોંગ્રેસને શુદ્ધ અને સંગીન રાખવા તેમજ લોકશાહીને સત્ય-અહિંસાની સાચી દિશામાં કામ કરતી કરે તે માટે અલગ નૈતિક ગ્રામસંગઠન તથા પ્રાયોગિક સંઘની અનિવાર્ય જરૂરીયાત વિષે સુંદર વાર્તાલાપ થયો હતો.

બારબાદ ગુજરાત ગોપાલક મંડળ તેમજ ગોપાલકોની એક સભા મહારાજશ્રીના સાન્નિધ્યમાં મળી હતી. તેમા ગોપાલકોએ ભેળ નહિ કરવા, દારૂતત્વોના હાથા નહીં બનવા, ચોક્ખાં ઘી દૂધ જનતાને પૂરા પાડવાં અને સહકારી મંડળીઓમાં જ ખરીદ વેચાણ કરવા ખાસ કહેવાયુ હતું.

બન્ને દિવસે રાત્રે માનવધર્મ ઉપર જાહેર પ્રવચન થયું હતું તેનો લોકોએ મોટી સંખ્યામા લાભ લીધો હતો.

નળદમયંતી

મોસ્કોમાં તૈયાર થતી નાટિકા

મોસ્કોની નટયકલા સસ્થાના એક યુવાન સ્નાતક તથા નૃત્યનાટિકા વિશારદ ટ્રિખાઇન બેકુંતે તાજેતરમાજ "નળ-દમયંતી" નામક નૃત્યનાટિકાનું આયોજન તૈયાર કર્યું છે.

બેકુંત આ નૃત્યનાટિકા ઉપર ત્રણ વર્ષથી તૈયાર કરી રહ્યા છે બેકુંત નૃત્યકળા શીખતા હતા, ત્યારથી જ એમને ભારતીય નૃત્યઆયોજન કલામા તથા શિષ્ટ અને અને લોકનૃત્યોમા ખુબ રસ પડવા લાગ્યો હતો. ત્યારે એમણે "મહાભારત"મા આવતા "નળદમયંતી"ના આખ્યાન ઉપરથી નૃત્યનાટિકા તઇયાર કરવાનું નક્કી કર્યુ. ત્યારબાદ એમણે એ અંગે જરૂરી સાહિત્ય સાધન અને સામગ્રીઓ એકઠી કરવા માડી સોવીયેત સંઘ ખાતેના ભારતીય એલચીના પત્ની શ્રીમતી મેનને આ કાર્યમા બેકુંતને ખુબ મદદ કરી

ઓગણીસમી સદીમાં પ્રખ્યાત રશીયન કવિ વાસીલી ઝુકોવસ્કીએ "નળ-દમયંતી"નું કવિતામા ભાષાંતર કર્યું હતું, એનો પાઠ સુચિત નૃત્યનાટિકાના આધાર તરીકે આપવામાં આવશે

તિબેટમાંથી દલાઈ લામા અને પંચ લામાનાં સ્થાનો રદ કર્યાં

નવી દિલ્હી:

ચીનાઓ તિબેટ પરના પોતાના લશ્કરી અને રાજકીય કાબુને સવિશેષ મજબૂત કરવાના પગલા લઇ રહેલ છે. ચીનાઓએ દલાઇ લામા અને પંચન લામાના સ્થાનોને નાબુદ કર્યા છે અને હવે તિબેટમાથી લામાઓની લાગવગનો અંત લાવવાનો કાર્યક્રમ અમલમા મૂકી રહ્યા છે લ્હાસામા નવી રાજકીય સમીતીની રચના કરવામા આવી છે, જેમા પચન લામાનો સમાવેશ પણ કરાયો નથી. સમીતીના પ્રમુખ તરીકે તિબેટમાંના ચીના લશ્કરી વડા છે.

સરહદ પરથી આવતા અહેવાલોને આધારે લાગે છે કે ચીનાઓએ આધુનિક સાધનોથી સજ્જ એવુ ચીનનું મોટુ લશ્કર તિબેટમા રાખ્યુ છે અને એ વિસ્તારમા હવે વ્યવહારના સાધનો ઝડપથી વિકસાવવા પર તેઓ ધ્યાન આપી રહ્યા છે. 'શાંત-ક્રાંતિ'ના નામે તેઓ આ નીતિનો અમલ કરી રહ્યા છે સમગ્ર તિબેટ વિસ્તારને લશ્કરી દૃષ્ટિએ ભારે મહત્વ અપાઇ રહ્યું છે. આ શાંતક્રાંતિમાં તિબેટના વિશાળ ભાગોમા ચીનાઓને વસાવવાની અને લામાઓની અસરને સાવ નાબુદ કરવાની યોજનાનો સમાવેશ થાય છે. આ સંદર્ભમા વિચારીએ તો દલાઇ લામા હવે તિબેટ પાછા ફરી શકે એવુ બહુ જણાતું નથી. પચન લામાનું ભાવિ પણ અનિશ્ચિત છે.

—સંખેડા: તાજેતરમાં સંખેડા તાલુકાના માકણી ગામે પ્રસુતિગૃહનું ઉદ્ઘાટન, એક હરિજન બેનના હાથે કરવામાં આવ્યું છે.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

સવ જાતના નાયલન, રેયાન તેમજ સુતરાઉ કાપડ, સ્ત્રીઓ બાળકો અને પુરૂષો માટે ઉત્તમ જાતના ઉન જર્સી, પુલોવર, કારડીગન્સ અને બચ્ચાઓ માટે—બુટીઝ, બીબ્સ, બ્લેન્કેટસ, શોક્સ; નેપકીન્સ વિગેરે.

દરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા ભલામણ.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન: ૮૩૫-૬૭૮૬ — બોકસ ૧૫૪૯.

સર પુરૂષોત્તમદાસ ઠાકોરદાસની જીવન ઝરમર

(ગયા અંકથી ચાલુ)

સ્પીકર તરીકે તે સમયે સરદાર વલ્લભભાઇના ભાઇ વિઠ્ઠલભાઇ પટેલ હતા. સ્પીકર તરીકેની તેમની મુદત દરમ્યાન વાઇસરોય અને સરકારી તંત્ર સાથે તેમને ઘણી કડવી મીઠી થઇ આ જગા માટે સરકારે પસંદ કરેલ સભ્ય દીવાન બહાદુર રંગાચારી સામે ચુંટણીમા તેમને ઉભું રહેવુ પડ્યું. પરંતુ એક મતની વધુમતિએ તેઓ ચુંટાયા. પુરૂષોત્તમદાસે વિઠ્ઠલ ભાઇને મત આપ્યો હતો વિઠ્ઠલભાઇ તે માટે આભારની લાગણી પણ સેવતા.

પુરૂષોત્તમદાસ હંમેશા જાગ્રત રહેતા અને પુરી તઇયારીથી જ બોલતા એ આપણે જોયુ. કોઇ પ્રશ્નને તેઓ અધુરે છોડતા નહીં પરંતુ ખંતથી અને પુરી તઇયારીથી મંડયા રહી તેનો નિકાલ લાવતા

કાપડ પરની એક્સાઇઝ જકાત કઢાવી નંખાવી તે તેમના આ ગુણનું જ્વલંત ઉદાહરણ છે. ૧૯૨૪–૨૫માં વિશ્વયુદ્ધ પછીની આર્થીક કટોકટીઓ આવી ત્યારે હરીફાઇનો સામનો કરવા નો હતો મુંબઇમાં ખાસ કરીને મિલ-માલિકોએ મજુરોની રોજી ઘટાડવાનો નિર્ણય લીધો અને મજુરોને પક્ષે હડ-તાળનો ભય ઉભો થયો. વેપારીઓના પ્રતિનિધિ તરીકે લેજીસ્લેટીવ એસેમ્બલી મા પુરૂષોત્તમદાસે હવે ખાસ ભાગ ભજવવાનો હતો. એકસાઇઝ જકાત કાઢી નાંખવા બાબત પ્રજામત ઠીકઠીક કેળવાયો હતો અને અહીં એસેમ્બલી માં પુરૂષોત્તમદાસે તે બાબત ઠરાવ પણ મુકયો સરકાર ઘણી મક્કમ રહી ફરીને ને કાપડનો વેપાર ભયમા જ એવી હવા પણ દીલ્હીમા ઉભી થઇ. પુરૂષોત્તમદાસે હવે ઓફિસર મિત્રોને મૈત્રીના રાહે આ પ્રશ્ન સમ-જાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો અને મિલ માલિકો પ્રત્યે સહાનુભુતિ કેળવી છતા દેખીતું પરિણામ કશુ આવ્યુ નહિ લીલી હજુ જાણે દુર હતું મિલ-માલિકો પુરૂષોત્તમદાસને મળવા સિમલા આવ્યા. અને આ લડત મુંબઇમાં ચાલુ કરવા વિનંતી કરી.

મુંબઇના ગવર્નર સર લેસ્લી વિલસન પરિસ્થિતિ બરાબર સમજ્યા હતા. અને સહાનુભુતિ પણ ધરાવતા હતા. એમણે વાયસરોયને અને હીંદી વજીરને જલ્દી નિર્ણય લઇ આ ઉદ્યોગને બચાવી લેવાની અપીલ કરી તેમણે (ગવર્નરે) પુરૂષોત્તમદાસને લખ્યુ, "મોન સુન ઋતુ એકંદરે નિષ્ફળ ગઇ છે છ અને તેથી ખેતીની પરિસ્થિતિ પણ સારી નથી વગેરે કારણો સહિત તમે હીંદી સરકારને ફરી અપીલ કરો.

[અધુરૂં]

વાર્ષીક સંમેલન

શ્રી ટ્રાન્સવાલ પ્રજાપતિ એસોસીએશનનું ૪૦મું વાર્ષીક સંમેલન શ્રી રણછોડ ભાઇ મકનજી મીસ્ત્રી, બ્રીટ્સ નિવાસના પ્રમુખપદે રવિવારે તા ૨૪ એપ્રીલ ૧૯૬૦ના, ૫૦ ફોકસ સ્ટ્રીટ ઉપર આવેલા ગાંધી હોલમા, બપોર બાદ ૧–૧૫ કલાકે ગળશે વિષય વિચારણા સમિતિ, શનિ વાર તારીખ ૨૩ એપ્રીલ ૧૯૬૦ના સાંજે ૭–૧૫ કલાકે, ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ ઉપર આવેલા માસ્ટર મેન્શન્સ મંદીરના હોલ માં ગળશે

સંમેલન કામકાજ

(૧) મીનીટ તથા મંત્રીનો રીપોર્ટ. (૨) હિસાબની રજુઆત. (૩) શ્રી અરવિંદભાઈ ભીખાભાઈ માસ્તરનો 'ઈજનેરી–ઉપાધી પ્રાપ્ત કર્યા બદલ જાહેર સત્કાર. (૪) ઠરાવો. (૫) ચુંટણી. (૬) પરચુરણ.

સર્વે જ્ઞાતિબંધુઓને વેળાસર હાજરી આપવા વિનંતી છે.

દર્શનાભિલાષી સેવકો

શ્રી અરવિંદભાઇ ભીખાભાઇ માસ્ટર.
(સ્વાગત પ્રમુખ)

શ્રી કલ્યાણભાઇ મકનજી.
(સ્વાગત મંત્રી)

વિજયદેવ રતનજી મીસ્ત્રી.
મંત્રી શ્રી ટ્રા. પ્ર. એ.
૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

પરચુરણ

—રાજકોટ, સુતરની અછતને લીધે કુંડાવાવના આશરે ૨૫૦ વણકરો બેકાર બની ગયા છે.

—માતર, ભરોસાપાત્ર રીતે જાણવા મળ્યું છે કે માતર તાલુકાના ૨૬ અને નાયકા ગામોને વીજળી આપવાનું સરકારે મંજુર કર્યું છે આથી ગ્રામ-જનતામાં આનંદની લાગણી ફેલાઇ છે.

—જમ્મુ અને કાશ્મીર રાજ્ય વિધાન સભાએ આજે ચાલુ નાણાંકીય વર્ષ માટે રૂા. ૨,૩૫,૨૯,૩૦૦ની કુલ ગ્રાન્ટની માગણીઓ પસાર કરી હતી અને બધી જ કાપની દરખાસ્તો પાછી કાઢી હતી. આ ગ્રાન્ટની રકમો સિંચાઇ, ઉદ્યોગો અને મુલકી બાંધકામ ખાતા પાછળ ખર્ચાશે.

—અત્રેના રામપરામાં આવેલી અશક્તા શ્રમ હોસ્પીટલમાં ડૉ. રમેશ કે શેલત, એમ ડી, એફ. આર સી એસની ચીફ મેડિકલ ઓફીસર તરીકે નિમણુંક થઇ છે અને તેમણે પોતાનો ચાર્જ પણ સંભાળી લીધો છે.

—પુના, મુંબઇની એક ઇજનેરી પેઢી ના બાવીસ વર્ષના મિકેનીક દશરથ પવાર મુંબઇ–પુના સાયકલ રેસમા જીત્યો છે તેણે મુંબઇ અને પુના વચ્ચેનું અંતર પાંચ કલાક આડત્રીસ મીનીટ અને અગીયાર સેકન્ડમા કાપ્યું હતું.

—માગર રોડ, અત્રે મહિલા મંડળ તરફથી સિવણ વર્ગ ચાલે છે. તેમા ૬૨ બહેનો ભાગ લે છે

બાબા રાઘવદાસ

(૧૧૬ પાનાનું અનુસંધાન)

બાબાજી જ્યાં ગયા, જે જન સેવાનું કામ તેમણે જોયુ તે તેમણે ઉઠાવી લીધુ. કુષ્ઠ–રોગીઓની સેવાના કાર્યને આ યુગમા મહાત્મા ગાંધીજી પછી જો કોઇએ પ્રાણવાન બનાવ્યુ હોયતો તે હતાં બાબા રાઘવદાસ! ગોરખપુરના કુષ્ઠ–સેવાશ્રમ અને તેનું કાર્ય બાબા રાઘવદાસજીના પ્રેરણાનું પરિણામ છે. ગોરખપુરના ગીતા–પ્રેસ, કલ્યાણ અને ગીતા–રામાયણ પરીક્ષામાં બાબા રાઘવ દાસનો સક્રિય સહયોગ અંત સુધી રહ્યો

બાબા રાઘવદાસે જન કલ્યાણનું કયું કામ નથી કર્યું, તે શોધવું મુશ્કેલ છે. શું શું તેમણે કર્યું, તે શોધવુ વધુ મુશ્કેલ છે. રાજનૈતિક ક્ષેત્રમા ૧૯૩૦ માં ગોરખપુર–દેવરિયામા મીઠાના સત્યાગ્રહના સંચાલક તેઓ જ હતા ૧૯૪૨મા ત્રણ વર્ષ સુધી અજ્ઞાત રહી આંદોલનનું સંચાલન તેમણે જ કર્યું.

આવા મહાપુરૂષની પુણ્ય તિથિ અને શ્રદ્ધાંજલિ દિવસનો અવસર જ્યારે આવે ત્યારે તેમના ચરણોમા અમારા કોટિ–કોટિ પ્રણામ! (અનુવાદ)

શુભ પ્રસંગો માટે ભેટ!

સ્ત્રીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડીયાળ!

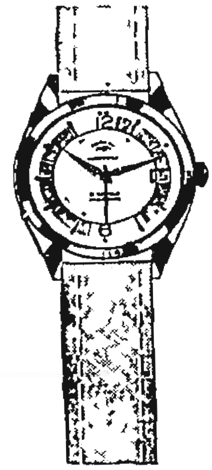

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જ્યુલનાં
ઓટોમેટીક કેલેન્ડર.

* રોમર
* રોટરી
* લેંકો
* રૂસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોના શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

માથે બાંધવાની રીબન અને વેણીઓ

મખમલ, સાટીન, ટાફેટા સીલ્કની, રીબન અનેક રંગ, ડીઝાઇન અને સાઇઝમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મોટર શણગારવા માટે જથ્થાબંધ રીબનો મળી શકશે.

બચ્ચાં માટે મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ કીફાયત ભાવે બનાવી આપવામાં આવશે.

અંબોડે બાંધવા મખમલ, રેસમ, કોટન વિગેરેનાં ફુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના બ્રોચીસ મળશે

ટેબલ પર મુકવા માટે પ્લાસ્ટીકના સુંદર ફુલો મળશે

ઠેકાણું : માબરો હેટ્સ (પ્રો.) લી.
લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડ્રન્સ હેટ મેન્યુફેકચરર,
ફોન : ૮૩૫-૭૯૯૧ પહેલે માળે, બોકસ ૫૨૫૭.
માસ્ટર મેન્સન્સ — ૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ.

હિંદના સમાચારો

તા ૧૨-૪-૧૯૬૦.

સસ્તી મોટર બનાવવા અંગે નો નિર્ણય

સસ્તી મોટરકાર બનાવવા અંગે નિર્ણય લેવાતા હજી થોડી વાર લાગશે પણ જાહેર ક્ષેત્રને આવી મોટર બનાવવાનું સોંપા શકાય એવી દરખાસ્ત કેન્દ્ર સરકારની વિચારણા હેઠળ છે એમ જાણવા મળે છે.

આ સમિતિએ ૭ હજાર રૂપીયાની કિંમતની મોટર બનાવવાની વાતનો તો સ્વીકાર કર્યો છે પણ ચાર પાંચ કંપનીઓની મોટર તપાસ્યા પછી પણ કોઈ ચોકકસ મોડેલની ભલામણ કરી નથી. મોડેલ અંગેનો નિર્ણય સરકાર પર છોડી દીધો છે

એ તો જાણીતી વાત છે કે ફ્રાન્સ અને જર્મનીએ આવી સસ્તી મોટર બનાવવામા મદદ કરવાની ઓફર કરી છે આ બને દેશોએ જાહેર ક્ષેત્રમા મદદ કરવાનો નિર્દેશ કર્યો છે સરકાર ને આવી દરખાસ્ત પ્રત્યે અણગમો છે

જાહેર કે ખાનગી ક્ષેત્રને આ કામ સોંપાશે તો એટલું તો નકકી છે કે દર વરસ ૧૫ થી ૨૦ હજાર મોટરો ઉત્પન્ન થશે

રેલવેઓં પર બુટ પોલીશ વાળા માટે પરવાના

નવી દીલ્હી, કેટલાક સ્ટેશનો પર ત્રીજાવર્ગ મારના વેટીંગરૂમ આગળ કે તેની આસપાસ, મુસાફરોને કેટલાક વખતથી બુટ પોલીશ વાળાઓની પરેશાની નિવારવા માટે રેલવેના વહીવટી તંત્રોને એવી સૂચના આપવામા આવી છે કે, તેમણે બુટ પોલીશ વાળાઓને પરવાના આપવા, જેથી કરીને તેઓ પોતાનો ધંધો ચલુ રાખી શકે આ માહિતી રેલવે ઉપતંત્રી શ્રી શાહનવાઝ ખાને લોકસભામા આપી હતી.

ધવલગિરિ પર ઉતરાણ કરી શકે એવું વિમાન વપરાશે

ખટમંડુ, દુનીયાના ચોથી ઉચા અજીત શીખર હિમાલય પર આરોહણ કરવામા સ્વીસ ટુકડીને સહાય કરનારું ૭ બેઠકોવાળુ વિમાન આજે શ્રી મેથી ઇન્ઝલીનની આગેવાની હેઠળની ૭ આરોહકોની ટુકડી સાથે ગૌચર વિમાન ઘર પર ઉતરતા તેને ઉત્સાહ ભર્યો આવકાર આપવામા આવ્યો હતો

આ વિમાન બરફ પર ઉતરી શકે એવું છે તેને "યતી" નામ અપાયુ છે

હજી આ વિમાન અખતરારૂપી ઉડ્ડયન કરનાર છે. તે સફળ પુરવાર થશે તો તે આરોહકોને ધવલગીરી પર ૧૮,૪૦૦ ફુટની ઉંચાઇએ પહોંચાડશે એવો સંભવ છે

ગાંધી તત્વજ્ઞાનના અભ્યાસ માટે સંસ્થા સ્થપાશે

વર્ધા, સર્વ સેવા સંઘની કારોબારીએ ગાંધી તત્વજ્ઞાનના અભ્યાસ માટે માટે એ સંસ્થા સ્થાપવાનો નિર્ણય કર્યો છે આ સંસ્થા દેશ સમક્ષના સામાજીક અને આર્થીક અનેક પ્રશ્નોનો ગાંધીવાદી માર્ગોએ કઇ રીતે ઉકેલ થઇ શકે તેનો અભ્યાસ અને સંશોધન કરશે

સાયકલ પર ૭૪ વર્ષના દંપતીએ કરેલી ભારતયાત્રા

ભાવનગર, ભાવનગરના ૭૪ વર્ષની વયના ભગવાનદાસ માલદેવ તાજેતરમા ભારતના એક છેડાથી બીજા છેડા સુધી સાયકલ પર બેસીને પ્રવાસ કરી આવ્યા છે

આ પ્રવાસમા તેઓ પોતાની પત્નીને પણ સાથે લઇ ગયા હતા અને તેમને સાયકલના પાછલા કેરિયર પર બેસાડયા હતા યુવાનોને શરમાવે એવો ઉત્સાહ ધરાવતા શ્રી ભગવાનદાસ હવે દુનીયાનો પ્રવાસ કરવાની વિચારણા કરે છે તેઓ કદાચ સૌરાષ્ટ્રથી પોતાના વિશ્વપ્રવાસની શરૂઆત કરશે

આ. કૃપાલાનીનો ખુલાસો

નવી દીલ્હી, પ્રજા સમાજવાદી નેતા આચાર્ય કૃપાલાનીએ લોકસભામા અંગત ખુલાસો કરતા કહ્યું હતું કે, કલકત્તામા મે કરેલા ભાષણમા મારા નામે કેટલાક એવા શબ્દો ઉમેરવામા આવ્યા છે જે મે ઉચ્ચાર્યો પણ નથી. મારે શ્રી નહેરૂ સાથે રાજકીય ક્ષેત્રે ભલે તેટલા મતભેદ હોય તો પણ તેમના માટે મને અંગત રીતે ઘણું માન છે અને એ લગીરે ઓછુ થયું નથી.

આચાર્યશ્રીએ વધુમા કહ્યુ હતું કે શ્રી નહેરૂએ ગલત અખબારી હેવાલો પર આધાર રાખી લોકસભામા ઉલ્લેખ કર્યો છે પરંતુ હકીકતમાં "આપણા દેશનું ભાવિ અપ્રમાણિક લોકોના હાથમા છે" એવુ હુ કલકત્તામા બોલ્યોજ નથી.

શ્રી નહેરૂ સાથે છેલ્લા ૩૦ વર્ષથી કાર્ય કરવાનો મને લહાવો મળ્યો છે અને અમે ખભેખભા મીલાવી સુખ-દુખમા સાથે રહ્યા છીએ આજે પણ અમારા રાજકીય મતભેદો ભલે તેટલા હોય તોય અંગત સબંધો તો એટલાજ સારા છે હું મારા રાજકીય મતભેદોને અંગત સબંધોથી અલિપ્તજ રાખુ છુ

શ્રી અશોક મહેતા ઘવાયા

અલીગઢ, પ્રજા સમાજવાદી પક્ષના અધ્યક્ષ શ્રી અશોક મહેતાને તેમની મોટર યુ પી રોડવેઝની એક બસ સાથે અહીંથી ૮ માઇલ પર આવેલા મદ્રાક ગામ પાસે અથડાતા ઇજા થઇ હતી તેમને માથામા ઇજા થઇ હતી અને સારવાર માટે અલીગઢ હોસ્પિતાલમા દાખલ કરવામા આવ્યા હતા તેઓ ભયમુક્ત હોવાનુ જણાવવામા આવ્યુ હતું શ્રી મહેતા એક જાહેર સભાને સંબોધવા હાથરસ જઇ રહ્યા હતા

કચ્છનાં પ્રાચીન તીર્થ ધામોના જીર્ણોધ્ધાર

ભૂજ, ભુજથી એકસો માઇલ દુર કચ્છને પશ્ચિમ છુવે આવેલા નારાયણ સરોવરના વેદકાળના તીર્થધામમાંના આદિનારાયણ અને ત્રિકમરાયના મંદિરો તથા અન્ય સ્થાપનોના જીર્ણોધ્ધારની એક મોટી યોજના બનાવવાનું રાજ્યના બાંધકામ ખાતાના નાયબ પ્રધાન શ્રી પ્રેમજી ભવાનજી ઠક્કર તથા શ્રી છગનલાલ પરીખે સ્વીકાર્યું છે.

આ સ્થાનોની હજારો લોકો આવે અંગેની રકમ મુબઇના ધનિક વેપારીઓ એકઠી કરવામા આવશે.

શ્રી છગનલાલ મુંબઇથી અહીં આવેલ માં જ તેઓ નારાયણ અને જીર્ણોધ્ધાર અંગે આપશે તેઓ મુંબઇના સ્થાપત્યવિદ્ આગળ રજુ કરશે.

સંતતિનિયમન સર્જીકલ

બાલેજ, અત્રેના ગ્રામ તરફથી. અજરપુરાના રોગ્ય કેન્દ્રના સર્જન ડૉ. સહકારથી સંતતિનિયમન સર્જીકલ કેમ્પ યોજવામાં જેમા બાલેજ તેમજ ગામોના ૩૮ જેટલા અને સફળ ઓપરેશન હતા ઉપરોકત શિકાસ દર્દીઓને દવાઓ, મફત પુરી પાડવામાં જુદા જુદા પ્રાથમિક નર્સોએ પણ સારો હતો

ખાદી

મુબઇ, ભારતના તેમજ કેન્દ્રના ગ્રામ ખાદી અને ગ્રામોદ્યોગના કાર્યક્રમો પાછળ ૧૯૬૦-૬૧ મા લગભગ દસ કરોડ રૂ. વાનુ નકકી કર્યું છે ખાદી પંચ અને રાજ્યોના ખાદી જ સરકારો વચ્ચે થયેલી વિચારણા બાદ આ નિર્ણ આવ્યો હતો

જે ત્રિવિધ કાર્યક્રમો આવ્યા છે એમા રાજ્ય છે ત્યારે મુબઇ મા પાછળ ૧૦,૪૦૧,૨૪૦

'સરદાર ઉદ્ઘાટન

સુરત, શહેરના તબીબ અને સવૌય ડા વલ્લભભાઇ પટેલની ૪૦ 'સરદાર હોસ્પીટલ'નો આ ના વાડી ખોરડી લત્તામાંની રામજી પેસ્તનજી ડોકટરની ઇમારતમા પ્રારંભ થયો છે. ટલની ઉદ્ઘાટન વિધિ ડો. ભાઇના હસ્તે જ સુરતમા જે હલો પર ઓપરેશન વેરમાના શ્રી ધીરૂભાઇ દેસાઇના હસ્તે થયો હતો. કલેકટર શ્રી દુદાણી, અને સુધરાઈ સભ્યો અને કાર્યકરોએ મોટી સં આપી હતી.

એજન્ટો જોઇએ છે

૧૯૬૦ જાન્યુઆરીથી આફ્રિકા માટે પ્રગટ થયેલ

"સરોજ"

માસીક માટે, ટ્રાંસવાલ, નાટાલ, કેપ, રોડેશીયા, ન્યાસાલેન્ડ, ઇસ્ટ આફ્રિકા, યુગાન્ડા, કેનીયા, વગેરે નાં નાના મોટા દરેક શહેરોમાંથી ગ્રાહકો તથા જાહેર ખબર ઉઘરાવનાર એજન્ટોની જરૂર છે.

વધુ માટે લખો :

છગનલાલ ડી. મીસ્ત્રી,

બોકસ ૩૪,—ટ્રાવલ — ઇ. ટ્રાંસવાલ.

'સરદાર હોસ્પીટલ' અંગે પત્રકારોને તેમણે આપેલી માહિતીમા જણાવ્યું હતું કે ગ્રામપ્રદેશની જનતાને સર્જરી નો લાભ મળી શકે એ હેતુથી 'અમેરીકાની મેયો કલીનક'ને પગલે આ સાહસ મે કર્યું છે. કીમ અને વિહાણ જેવા સ્થળની કોટેજ હોસ્પીટલોને સહાયરૂપ થવાનો અને ગ્રામ પ્રદેશમા એવી બીજી કોટેજ હોસ્પીટલો ઉભી કરવાનો મારો ઇરાદો છે દર્દીઓ માંથી મને જે કાંઇ નાણા મળે તે દર્દીઓની સગવડોમા આ હોસ્પિટલ ઉભી કરવા પાછળ ખર્ચાય એવી મારી ભાવના છે

ભોપાળના નવાબની થયેલી દફનવિધિ

ભોપાળ, મરણ પામેલા ભોપાળના નવાબ (૬૫)ના મૃતદેહને તેમની માત સુલતાનજહા બેગમની કબર નજીક પુરા પોલીસ માન સહિત દફનાવાયો હતો આ કબર રાજમહેલની નજીક મરીઆ મસિદમા છે રાષ્ટ્રપતિ વતી રાજ્યના ગવર્નર શ્રી પાટકરે ફૂલહાર અર્પણ કર્યો હતો કબરમા મૃતદેહ ઉતારાયો ત્યારે ત્રણ વાર તોપ ધડુકી હતી કુરાન પાઠ કરાયો હતો જનાબ ગાદીએ આવ્યા તે પહેલા તેમના માતા એ ભોપાળમા શાસન ચલાવ્યુ હતુ તેમણે ૧૯૨૬ મા સ્વેચ્છાએ પુત્ર

સેકન્ડ હેન્ડ કોથળીઓ

તમારી દાણાની, ખાદની, ગોસબી અને બટાકાની જુની કોથળીઓ અમારી પાસે ઉંચા રોકડ ભાવ માટે મોકલી આપો

(કોથરીઓ મળતા ચેક મોકલીશુ)

Maarmans (Pty.) Ltd
P. O. Box 26, Phone 128
(Brits, Transvaal.)

માટે ગાદી ત્યાગ કર્યો હતો. દફ્લી અંજલી આપવા મસિદમા ૧૫,૦૦૦ લોકો ભેગા થયા હતા.

ભારત-બ્રિટન વચ્ચે વિમાની કરાર

નવી દિલ્હી, બ્રીટન અને ભારત વચ્ચે નાગરિક વિમાની વ્યવહાર અંગે સમાધાન થયુ છે. બને દેશો વચ્ચે ઉતારૂઓ તથા માલ માટે વિમાનોની સર્વીસ રાખવાનું બને દેશોએ સ્વીકાર્યું છે.

શ્રી રણછોડદાસ ગાંધીનું અવસાન

ભાવનગર, ભાવનગર પ્રજાપરિષદના ભૂતપુર્વ પ્રમુખ શ્રી રણછોડદાસ ગાંધીનું ૭૮ વર્ષની વયે અવસાન થયું હતુ સ્વ. રણછોડદાસ ગાંધી શ્રી વિઠ્ઠલભાઇ પેટેલના સાથી અને સહકાર્યકર હતા અને કોંગ્રેસની તથા રાષ્ટ્રની અનેકવિધિ પ્રવૃત્તિઓમા સંકળાયેલા હતા તેમ ના પત્નિના અવસાન 'પછી તેમણે પોતાની લાખોની મિલકત-સમગ્ર સંપત્તિદાનમા આપી દીધી હતી અને તેનું "ગાંધી ચેરીટી ટ્રસ્ટ ઉભું કર્યુ હતું આ ટ્રસ્ટ હેઠળ અનેક સામાજીક અને માનવસેવાની સંસ્થાઓ સૌરાષ્ટ્રમાં ચાલે છે તેમાથી સ્ત્રીઓ માટેનું "રેસ્કયુહોમ," પુસ્તકાલયો, ખવાખાના, સેનીટોરિયમો અને ભાવનગર, મહુવા, કુંડલા, અમરેલી તથા અન્ય સ્થળે કુમારશાળા વગેરે સ્થપાયા છે પોતાની બધી સંપત્તિ જાહેર જનતાના કલ્યાણ અર્થે આપી દીધેલી હોઇને સ્વ શ્રી રણછોડદાસ ગાંધી ખૂબ જ સાદગીભર્યું જીવન ગુજારતા હતા અને છેલ્લા ત્રીસ વર્ષથી પોતાનું જીવન તેમણે ગરીબ અને જરૂરિયાત વાળાઓની સેવામા સમર્પી દીધુ હતું. તેમના અવસાનથી ભાવનગરમા શોકની ઘેરી લાગણી પ્રસરી છે.

નવસારીના અગ્રણી શ્રી ધનસુખભાઇ કાપડિયાનું અવસાન

નવસારી, અત્રેના જાણીતા નાગરીક શ્રી ધનસુખભાઇ કાપડિયાનું અવસાન થયુ છે

શ્રી ધનસુખભાઇએ એલ. એલ બી ની પરીક્ષા પસાર કર્યા બાદ પોતાના પિતા ડાહ્યાભાઇ હરગોવનદાસના કાપડના ઉદ્યોગમા જોડાયા હતા અને કોંગ્રેસને સક્રિય પ્રવૃત્તિમા ભાગ લેતા હતા લાયસન્સ કલગના તેઓ સેક્રેટરી હતા એમના પત્ની ડૉ. શ્રીમતી રમાબહેન નવસારીના એક જાણીતા તબીબ હોઇ કોંગ્રેસ પક્ષ તરફથી શહેર સુધરાઇમા સભ્ય તરીકે બીરાજે છે. છે. શ્રી ધનસુખભાઇને સરકારે નવસારી ખાતે માનદ મેજીસ્ટ્રેટ તરીકે નીમ્યા હતા

ભાવનગરમાં રસાયણોનું મોટું કારખાનું સ્થાપવામાં આવશે ?

ભાવનગર, મુબઇ રાજ્યની જાણીતી ઉદ્યોગપતિ પાર્ટી સારાભાઇ કેમિકલ વર્કસ વગેરે તરફથી, ભાવનગરમા જો જમીન, પાણી તથા વીજળી વગેરે વિષયક અનુકુળ સગવડતાઓ સાંપડે તો, એક મોટુ રસાયણોનું કારખાનુ નાખવાનું વિચારાયુ છે થોડા દિવસ પહેલા આ માટે આ ઉદ્યોગપતિ પાર્ટી ના પ્રતિનિધિઓ ભાવનગર આવેલ હતા અને ભાવનગર શહેર સુધરાઇ સ્ટીડંગ કમીટીના ચેરમેન ડૉ. કૃષ્ણ પ્રસાદ દોશી વગેરે સાથે ભાવનગરના ઓદ્યોગીક વિસ્તારની મુલાકાત લીધી હતી.

એમ કહેવાય છે કે આ પાર્ટીની ગણતરી ભાવનગરમા એકથી ત્રણ કરોડ રૂા. સુધીની મુડીના રોકાણવાળુ કારખાનું કરવાની છે.

ગુજરાત રાજ્યની રચના થતા ભાવનગર અમદાવાદથી સહુથી નજીકનું સસ્તુ અને સર્વ સગવડતા ભર્યું બંદર હોવાને કારણે, મોટુ ઓદ્યોગીક શહેર બની જશે એ ગણતરીએ ભાવનગરમાં છેલ્લા ચાર માસમા મુબઇ વગેરેની પચ્ચીસ ત્રીસ પાર્ટી ભાવનગર આવી ભાવનગરમા ઓદ્યોગીક કારખાના નાખવાની ઇચ્છા વ્યકત કરી તે માટે જમીન, પાણી અને વીજળીના ભાવ વગેરે સંબધ પુછપુરછ કરી ગયેલ છે

અશરફખાનનું થયેલું બહુમાન

ગુજરાતના સુપ્રસિદ્ધ અદાકાર શ્રી અશરફખાનને તેમની ગુજરાતી રંગભુમિ પરની અદાકારી માટે સર્જનાત્મક નૃત્ય માટે નૃત્યકાર શ્રી ઉદયશંકરને અને ફિલ્મી અદાકારી માટે, શ્રી છબી બિશ્વાસને ભારતની સંગીત નાટય અકાદમી તરફથી એવોર્ડ આપવામા આવ્યા છે.

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેકસ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીઝ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો.

આર. વીઠ્ઠલ

૧૨ બાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

ખાસ દરખાસ્ત : હિંદની અગરબત્તી

(વહાણમાં આવેલો તાજો માલ)

હોલસેલ વેપારી ભાવો

ત્રણ ગુલાબ	૩ તોલા	૩૭-૬ ડઝન	સુગંધ રાણી	૫ ,,	૩૩-૦ ડઝન
(પાતળી અને જાડી લાકડીમા મળશે)			,,	૨૦ ,,	૧૮-૦ ,,
ગેટવે ઓફ ઇન્ડિયા	૩ તોલા	૪૫-૦ ડઝન	,, ...	૧ ,,	૮-૦ ,,
,, ,, ,,	૬ ,,	૯૦-૦ ,,	,,	½ ,,	૪-૦ ,,
ચમેલી	૨ ,,	૧૮-૦ ,,	લતા મંગેશકર	½ ,,	૪-૦ ,,
,, ...	૧ ,,	૯-૦ ,,	ચંદન ધૂપ ૧૬ લાકડીનો ડબ્બો		૩-૦

ઓર્ડર સાથે રોકડ — ડરબન માટેના ભાવો.

હમારી પાસ અસલી બાસમતીના ચોખા પણ છે
બાસમતી ચોખા શી. ૧-૦ રતલ.
(ઓછામાં ઓછા ૧૦૦ રતલ મળશે)

અમે નીચેની વસ્તુઓ ડાઇરેકટ ઇમ્પોર્ટ કરીએ છીએ. માલ સારો અને કીફાયત ભાવે મળશે.

અમારા પ્રાઇસ લીસ્ટ માટે લખો:—

દરેક જાતના ઇન્ડિયન દાળ, મશાલા અને કરીયાણું, સોપારી બદામ, આમલી, આખા નાળીયેર અને દરેક જાતના ઇમ્પોર્ટેડ ચોખા.

K. HARIBHAI & SONS

(PTY) LTD

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add "BHALSONS"

પો. બો. ૫૩૬૦ —•— ટેલીફોન ૩૩-૫૬૨૦
ટેલીગ્રાફ એડરેસ : "ભગતકો"

ભગત બ્રધર્સ (પ્રો) લી.

૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

હોલસેલ અને રીટેઈલ મર્ચન્ટ અને ઇમ્પોર્ટર્સ

ખાસ કરીને હમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઈંગ્લીશ ગ્રોસરી, માથામાં નાંખવાના જાત જાતના દેસી તેલો સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તળના અને એલ્યુમીન્યમના વાસણો-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બંગડીઓ-કેરમબોર્ડ અને સ્ટાઇકર તથા બીજી અનેક દેશી ચીજો કીફાયત ભાવથી મળશે.

વાર્તા

✻ જ્યાં પ્રેમ છે ત્યાં પ્રભુ છે ✻

લેખક: શ્રી રમણીકલાલ અરાલવાલા

(ગતાંકથી ચાલુ)

માર્ટિને ખીંટે લટકતા કેટલાક લબાચામાંથી એક ઝબ્બો કાઢીને તેના હાથમાં મુકતા કહ્યું

'જો કે એ તો તદ્દન ફાટેલો પણ છોકરાનું શરીર તો ઢાંકી શકાશે ટાઢ મજબની પડે છે!' કપડું હાથમાં લેતા બાઈની આંખમાં આંસુ આવી ગયા. પથારી પાસે આવીને તેણે બાળકને તેડી લીધું ને જતા જતા કહેવા માંડ્યું, 'ભગવાન તમારું ભલું કરે! ભાઈ, ખરેખર ઈશ્વરે જ મને તમારી બારી પાસે મોકલી હશે, નહિ તો છોકરું બિચારું ઠરીને મરી ગયું હોત! તમે મારા પર દયા કરી એમાં પણ હું ઈશ્વરનો સંકેત જ જોઉં છું'

'ખરું છે બેન, મેં તમને અંદર બોલાવ્યા એ કંઈ અકસ્માત ન હતો, પણ ઉપરવાળાની ઈચ્છા હતી. એની ઈચ્છા વિના તો પાંદડું પણ ક્યાં હાલે છે!' માર્ટિને હસીને કહ્યું ને ગઈ રાત્રે અનુભવેલા પરચાની વાત પણ કરી એ સાંભળીને એ બાઈએ કહ્યું,

'એ તો કોણ કહી શકે? પણ જીવનમાં બધું ય બની શકે છે.' માર્ટિને ભેટ આપેલો ઝબ્બો લઈ તેણે શરીર પર ઓઢી લીધો. બાળકને છાતી સરસું રાખીને તેમાં લપેટી લીધું ને નમન કરીને ચાલવા માંડ્યું માર્ટિને તેના હાથમાં છ પેન્સ મુકતાં કહ્યું, 'આટલું ભગવાનને ખાતર સ્વીકારો. તમે કાલે વેચી નાખેલી શાલ પાછી લઈ લેજો.' બાઈએ ફરીથી આભાર માન્યો ને બાળકને લઈને ચાલતી થઈ.

તેના ગયા પછી થોડું ખાઈને માર્ટિન પાછો કામે લાગી ગયો. જો કે હજીય તેની નજર તો બારી તરફ જ રહેલી હતી. કેટલાક જાણીતા ને અજાણ્યા માણસો ત્યાં થઈને પસાર થયા, પણ એમાં કોઈ ખાસ મહત્ત્વનું ન હતું થોડીવાર પછી એક સફરજન વેચનારી બાઈ તેની બારી પાસે આવી ને ઉભી રહી. તેના હાથમાં એક મોટી છાબડી હતી તેમાંના સફરજન મોટે ભાગે વેચાઈ ગયેલાં હતાં તેના ખભે લાકડાના છોલાંથી ભરેલો કોથળો હતો. કોઈનું મકાન થતું હશે ત્યાંથી તે વીણી લાવી હતી ને દેવતા પાડવા ઘેર લઈ જતી હતી. ખભે મુકેલો કોથળો તેને ખુંચતો હોવાથી તે ઘડીએ ઘડીએ આ ખભેથી પેલે ખભે ફેરવતી હતી માર્ટિનની બારી પાસે આવીને તેણે કોથળો ફુટપાથ પર મુક્યો. સફરજનની છાબડી પાસેના થાંભલા પર મુકી ને શરીરે વળગેલાં છોલાં નીચે ખંખેરવા લાગી.

એવામાં એક નાનો છોકરો ત્યાં આવ્યો તેણે ફાટેલી ટોપી પહેરેલી હતી. તેણે ધીરેથી છાબડીમાંથી એક સફરજન ઉપાડ્યું ને નાસવાનો પ્રયત્ન કરે ત્યાં તો તે વૃદ્ધાએ તેને જોઈ લીધો ને એકદમ કાંડેથી પકડ્યો. હાથ છોડાવીને નાસી જવાના તેણે ઘણાં ય ફાંફાં માર્યાં પણ તે બાઈએ તેના હાથ પકડી લીધા. તેની ટોપી નીચે ફેંકી દીધી ને તેના વાળની મજબુત પકડ લીધી. છોકરાએ બુમરાણ કરી મુક્યું એટલે તે બાઈએ તેને ઠપકારવા માંડ્યો. આ ધમાલ સાંભળીને માર્ટિન એકદમ ઉભો થયો ને ચશ્માં ઉતાવળમાં ગમે ત્યાં ફેંકીને બહાર આવ્યો. સફરજનવાળી છોકરાના વાળ ખેંચી ખેંચીને તેને અડાવતી હતી ને તેને પોલીસ પાસે લઈ જવાની ધમકી આપતી હતી છોકરો છુટવાના તરફડિયાં મારતા કહેતો હતો, 'મેં નથી લીધું, મને શા માટે મારો છો? મને જવા દો!'

માર્ટિને આવીને બંનેને મુશ્કેલીએ છુટાં પાડ્યાં. છોકરાને એક હાથે પકડીને તેણે સફરજનવાળીને કહ્યું, 'માજી, એને જવા દો, ભગવાનને ખાતર એને જતો કરો!'

'હું એને એવો સ્વાદ ચખાડીશ કે એ મને બાર મહિના યાદ કરશે લઈ જાઉં છું ગેટ પર સાલા ગધેડાને!'

'હશે હવે જવા દો, નાદાન ઉંમર છે ફરી એવું નહિ કરે.'

સફરજનવાળીએ તેને છોડી દીધો. છોકરો જતો રહેતો હતો એવામાં માર્ટિને તેને અટકાવીને કહ્યું, 'માજીની માફી માગ, હવે ફરીથી આવું ન કરતો, મેં તને સફરજન લેતા જોયેલો,' છોકરાએ માફી માગી ને તેણે રોવા માંડ્યું. માર્ટિને છાબડીમાંથી એક સફરજન લઈને તેને આપ્યું ને ડોશીને કહ્યું કે પોતે તેની કીંમત ચુકવશે.

'પણ આ રીતે તો આવા નાના નાદાન છોકરાઓને તમે બગાડી મુકશો એને તો ચાબુકથી ફટકારવો જ જોઈએ કે અઠવાડિયું યાદ રાખે!' ડોશીએ કહ્યું.

'માજી તમારું કહેવું આમ તો કંઈ ખોટું નથી પણ એ તો છોકરાં સુધારવાની આપણી રીત છે, ભગવાનની નહિ એક સફરજન ચોરવા ખાતર જો એક ફટકા મારવાના હોય તો પછી આપણા જેવા પાપીઓને શી સજા થવી જોઈએ એનો કંઈ વિચાર કર્યો છે?'

(અધુરું)

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેસ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાક્ટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર – ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ: KAPITAN.

આદુ, લસણ બજાર ભાવ, નારીએળ નં. ૧ શી. ૧–૦, બેગ (નંગ ૧૦૦) શી. ૬૦–૦.

દુકાન દાર માટે બાંધવાના ન્યુઝપેપર બજાર ભાવ,

બટાટા, કુંગરી (કાંદા), સુકા લાલ મરચા, ખુમલા, સુકા જીરા (છાલા), સોનેરી રંગનો ગોળ, દરેક જાતનો મરી મસાલો વિગેરે હમેશા સ્ટોકમાં રાખીએ છે. કપુરી અને બેંગલી પાન બજાર ભાવ, પોસ્ટેજ જુદું.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલ્જીયન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ જરૂર પરમીટ કઢાવી મોકલશું

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

બુકકીપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બેઠાં અમારી મારફતે બુકીંગ કરો

જીંદગી, આગ, ચોરી, ફક્ષડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવના રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને શાંઘાઈ ઈન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધ

Office:
9 Barkly Arcade,
38 Market Street,
Phone: 339033,
Johannesburg.

Residence:
52 Patidar Mansion,
13 Kort Street,
Phone: 330816,
Johannesburg.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, વગેરે ફેક્ટરી ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

Printed And Published by Mrs. Sushila Gandhi, International Printing (Phoenix) Address: INDIAN OPINION, Private Bag, Durban, Natal.